

The book cover features a warm, autumnal color palette of yellows, oranges, and reds. Stylized red maple leaves are scattered across the cover, with a larger cluster in the top left corner. The background has a textured, watercolor-like appearance with soft gradients and some darker, abstract shapes. The title is written in a mix of bold serif and elegant script fonts.

PETRAQ KOLEVICA

Të korrat
e vona

Poezi

**Krijimtaria poetike origjinale
e autorit në dy vëllime**

Vëllimi I

**M. MARIN
BARLETI**

PETRAQ KOLEVICA

Të korrat e vona

Poezi

Gjithë krijimtaria poetike origjinale
e autorit në dy vëllime

Vëllimi I

“Marin Barleti” Tiranë 2013

Autor: PETRAQ KOLEVICA

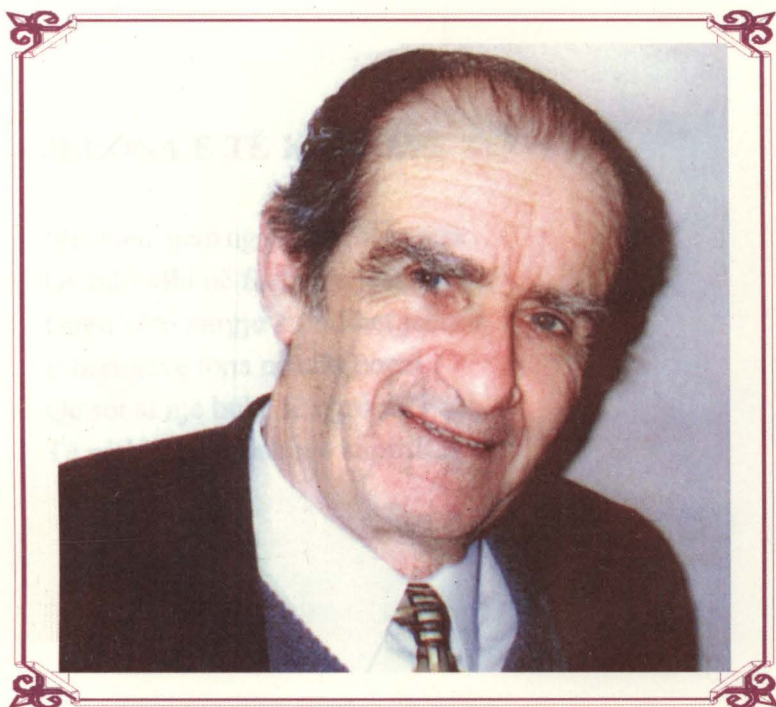
Titulli: **Të korrrat e vona** (poezi)

Botues MARIN BARLETI

Vizatimet: Lulzim Mema

© Copyright Autori

Libri u shtyp në Shtypshkronjën e Shtëpisë Botuese
“Marin Barleti” Tiranë 2013

PETRAQ KOLEVICA

JEHONA E TË KORRAVE TË VONA

Me miell ujem nga të korrat e vona
Që mblodhi në fushën e jetës së tij,
Gatoi këto vargje ku ndihet jehona
E brengave tona në çdo poezi
Që sot si një bukë të ngrohtë i qet
Të pjekur në prushin e shpirtit të vet

Korrik 2013

* * *

Të nderuar lexues, më lejoni t'ju përshëndes me këto fjalë të bukura të poetit klasik japonez Kino Cirajuku (883-949)

“Kohët kalojnë dhe gjërat ndryshojnë, gëzimet dhe trishtimet vijnë e ikin, shkrimi I poezisë mbetet.
Pa fund, si degët e shelgut lotues, e qëndrueshme,
si rrugët e shtegimit të zogjve, poezia mbetet
përgjithmonë”

Kam besim se poezitë e mia në këtë libër do të dinë t'u flasin lexuesve të nesërm, të cilët dua t'i përshëndes me një poezi të W. Whitman-it.

* * *

Ty, që ende s'ke lindur, t'i dërgoj këto vargje,
ato të kërkojnë ty.
Kur t'I lexosh, unë-dikur i dukshëm- do të jem i
i padukshëm.

Tani je ti - i ndjeshëm, i dukshëm, ti
që kujton vargjet e mia-më kërkon mua.
Ti ëndërron, ç'lumturi do të ishte, sikur të mundja
të isha me ty, të bëhesha shoku yt.
E po mirë, le ta zemë se do të isha me ty.
(Dhe mos ji aq i sigurt që s'jam me ty).

SHËNIME

Mjaft nga poezitë e mia tek ky libër janë poezi me pesë vargje, sipas stilit të poezisë klasike japoneze, që quhen “Tanka” .

Veçoritë e këtyre poezive janë me aq sa thotë poeti në pesë vargje, të mund të prekë, të zgjerojë, të nxisë ndjenjat imagjinatën dhe mendimet e lexuesit, që ai vetë pastaj të thellohet më tepër në çështjet që trajton poeti, sa kam ditur ta arrij këtë, mbetet ta vlerësojë lexuesi.

Me poezitë e tjera të po këtij libri jam përpjekur të ec në udhën e trashëgimisë më të mirë të poezisë shqiptare. Sa lart kam mundur të ngjitem në këtë udhë të përpjetë dhe shpesh rrëshqitëse, do ta vlerësojë përsëri lexuesi. Gjithë krijimtaria ime letrare origjinale botuar deri më sot në disa libra, në poezi e në prozë, s’përmbajnë gjë tjetër përveç se përshkrimin artistik të plagëve të shoqërisë shqiptare, aq fort të turbulluar, në kohën kur jetova brenda saj, d.m.th gjatë gjithë jetës sime.

VARGJET E MIA

Sot vargjet e mia i vura në letër
Prej zemrës i nxora si verën e vjetër
Të vinë të pijnë fëmijë e etër

Me vargun e vura dhe shpirtin në letër
Me vargun që vjen te ky vend ku, patjetër
Do ketë armiq dhe ca pak miq kjo vepër.

Po vargjet e mia s'do mbeten në letër
S'do treten siç treten ulogët në shtretër
Në zemrat do hyjnë të rrinë si mbretër.

**NË NDERIM TË TË
MËDHENJVE
I**

HIMN POETËVE

Kastë fisnike e poetëve!
Dritë nga drita e profetëve.
Dukesh e zhdukesh në udhëkryqet e jetëve
Si flakët e kometave.
Brazda të thella lëron
Në zemrat e të drejtëve.
Kastë fisnike e poetëve!
Njerëz, që dramat e ditëve
S'u lënë të flini netëve.
Armiq të të qetëve.
Njerëz që s'ndrakeni,
Njerëz, që's'plakeni
Nga rrjedha e vjetëve.
Kastë fisnike e poetëve!
Dritë nga drita e profetëve.
Ndritna në terrin e netëve!

1978

REQUIEM NAIM FRASHËRIT

*Fjalën shqipe, të kulluar,
Plot gëzim na fale
Si të ish gur i latuar,
Shqipen krejt për ta ndërtuar
Si një katedrale .*

Ne s'dimë ç'do të thotë të mos kesh flamur
Ne s'dimë ç'do të thotë të mos kesh Atdhe.
Ne s'dimë ç'do të thotë të jesh bërë zhur
Larg vendit tënd që tëndin nuk e ke.

Ne s'dimë ç'do të thotë mos e shkruash dot
As gjuhën që ta dha nëna me gji.
Ne s'dimë ç'do të thotë të besosh në Zot
Edhe të jesh mallkuar në kish' e në xhami.

Ne s'dimë ç'do të thotë... Oh! sa s'dimë ne
Nga brengat e atyre që u bënë fli
Përpak liri, për gjuhë e për atdhe,
Për të shpëtuar dje një copë Shqipëri!

Dhe tek mendoj këto më bëhet se i shoh
Rilindasit e mëdhej që lindën vendin tim
I shoh, i njoh, si jo! - Ka kaq shkëlqim kudo
Nga drita që më ndrit i ndrituri Naim!

* * *

Fjalët e rënda e të padrejta që thuheshin e shkruheshin nga pushtetarët e shkrimtarët komunistë gjatë gjithë kohës së regjimit diktatorial komunist në Shqipëri kundër veprës letrare të Gjergj Fishtës, vepër që më kishte ushqyer si poet e formuar si shqiptar, më mbushnin me dëshpërim e zemërim të papërmbajtur.

Me atë zemërim e dëshpërim u mbrujtën vargjet e poezisë sime në vazhdim, kushtuar Gjergj Fishtës. Kaq munda të bëja në atë kohë, kur si moto të mundësisë për të jetuar, kishim vargun me fjalët e Makdakit:

“Po plas moj zemër, se s’do hapur goja. “

GJERGJ FISHTËS

*Bje rrufe mbi shkëmb e krep,
Shkrep shkëndija mija, mija.
Tundet tërë malësia.
Ty të mban si bir në djep,
Gji nga gjir' i vet të jep
Përgjithmonë Pavdeksia.*

Praj, mos qaj, moj zanë sot.
Shko, mblidh Iule ndërlulishta
Me ato gishta të fildishta.
Le t' i hedhin popla plot,
Rron se rron, mes nesh, Gjergj Fishta!

Era fryn e shfryn sa mund,
Pisha shkul e shkul ahishta,
Lisa tund si kallamishta,
Po shkëmbinjtë dot s' i tund,
S' tundet sot as mot Gjergj Fishta!

Koha shkon e shkatërron,
Shndërron qytete në ranishta,
Porse vjershëzat e brishta
Fort i mbron e lart i çon,
Rron me to mes nesh, Gjergj Fishta!

Dhjetor 1980

FAN S. NOLIT

Me këngëzjarr e fjalëflakë
Një popull ngrite për çlirim.
Me duf në shpirt, me zemrën plagë
Punon, o Atë, në mërgim.

Flamur fitoresh je për ne.
Fener e farë në çdo tufan,
Por nga i shtrenjti mëmëdhe
Të ndan i ashpri oqean.

Munxose, pra, mërgim'n e zi,
Përqafe tokën arbërore,
Ku të ka ngritur çdo njeri
Në thelb të zemrës përmendore,

Ku unë prës i përmalluar
Të hedh përulshëm një vëshrim
Mbi ballin tënd, mbi ato duar
Që kurrë s'bënë një pushim.

Korçë 1955
Tiranë 1957

URIM, LASGUSH PORADecIT

Po të blatoj, Ravvi,
Gjith ç'ndjej që thellë:
Me "Kamadevan"-Ti-
Ke sjellë Djellë.

Si djellë ndrit, Ravvi,
Kjo fjala shqipe
Nga kaq lartësi
Ku Ti e hipe.

Dhe shqipes sot Ravvi,
Iu rrit thesari.
Çdo varg që vure Ti -
Lingotë ari.

Rrëfyer ke, Ravvi,
Me varg të vyer
Nje art qe bëre ti
Aq të përkryer.

* Ravvi - mësues

Se bëre Ti, Ravvi,
Me poezinë
Muzikë, Simfoni,
Mbi simfoninë.

Një simfoni, Ravvi,
Prej shpirti bëre
Q'e thith në shpirt të tij
Një komb i tërë.

30.4.1978

LASGUSHIT

*Edhe pas vdekjes së Lasgushit, s'pushuan
të thuheshin e të shpërndareshin fjalë
qëllimkëqia që cënonin personalitetin e tij.
Si kundërshtim ndaj atyre lindi poezia
e mëposhtme.*

As në varrin tënd të shenjtë, aq të thjeshtë' e të harruar,
Nuk të lenë fjalëmëdhenjtë të flesh gjumin i qetuar.
T'i trondisin tërë eshtrat edhe gurët si nënkresë
Që me shpifjet e gënjeshttrat, të të qesin në harresë.
Po mësuar je prej vitesh: Të pështyjnë e dot s'të ndyjnë,
Se ti lart më lart po ngjitesh o bilbilfinoshi ynë!

MITRUSH KUTELIT

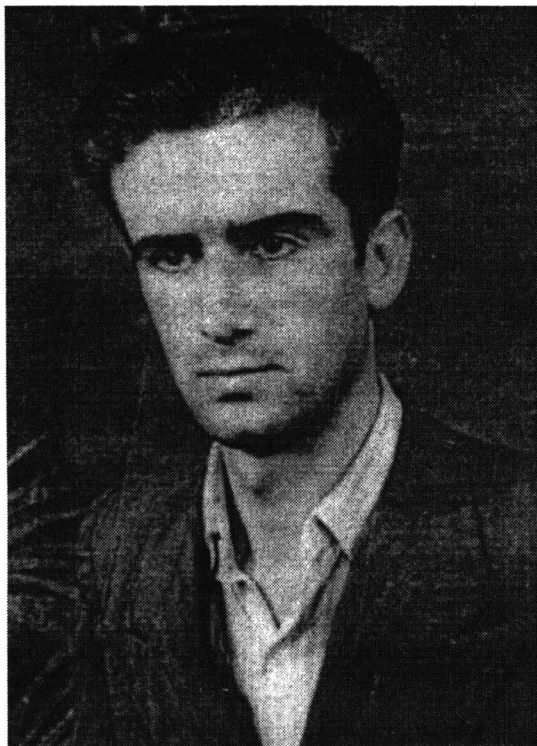
Pate plot në dhe të huaj
Mall e breng' e lote,
Por m'i huaj ndër të huaj
Qe te toka jote.

Te kjo tokë e bekuar,
Që aq fort e deshe,
Pate shkruar i harruar,
Shpesh dhe u përqueshe.

Por mbi kaq e kaq këllirë
Që ndyn gjuhën tonë,
Fjala jote ndrit e dliirë
Sot e përgjithmonë.

KËNGËT E PARA

II

Petraq Klevica , kur thurte “Këngët e para”

M.Gorki për nënën

Le të lavdërojmë gruan-Nënë, dashuria e së cilës nuk njeh kufi, gjiri i së cilës ushqen botën!

Gjithçka e bukur te njeriu vjen nga rrezet e diellit dhe nga qumështi i Nënës - ja se ç'na i ushqen dashurinë për jetën.

Le të përulemi përpara Asaj, e cila pa u lodhur, na lind të mëdhenjtë!

Aristoteli është biri i saj, dhe Firdusiu, dhe i ëmbli si mjalti Saadi, dhe Omar Khajami që është si verë e përzier me helm dhe Aleksandri dhe i verbri Homer, të gjithë janë bijtë e Saj. Të gjithë ata pinë qumështin e Saj dhe Ajo secilin e solli në botë përdore, kur nuk ishin më të mëdhenj sesa një tulipan.

Gjithë krenaria e botës vjen nga Nënati!

*Maksim Gorki - "Lavdi Nënës"**

* Isha në klasën e pestë ose të gjashtë të shkollës fillore kur i lexoja këto radhë në Librin e leximit të të ndjerit Kostë Çekrezi dhe qysh herët më ndihmuan të kuptoja e të çmoja diçka nga madhështia e Nënës.

NËNA

Ç'më ndritka hëna te krevati!
S'm'u fjetka sonte, po rri qetë
Vështroj në qiell si enden retë
Gjer treten tej nga Rozafati.

Mesnata ngjan se ka kaluar
Por, përkundrejt, një foshnjë qan.
U ngrita, shoh sesi e mban,
Si e përkund dikush në duar.

E ëma qenka. I jep gji.
Dhe lehtë-lehtë i këndon,
E përkëdhel, e ledhaton
Dhe e shëtiti nëpër shtëpi.

Fëmia fjeti. E mbulon
Kjo nënë e dhembshur me kujdes
Ndërsa së largu një këndes
Afrim mëngjesi lajmëron...

Mendoj mbështetur në ballkon,
Ndërsa venitet drit'e hënës:
Sa borxh të madh i kemi nënës,
Një borxh që kurrë s'e kërkon.

Verë; Shkodër 1956

MËSUESES

I kushtohet mësueses Dh. Gj.

S'harrohet dot nga vitet që kalojnë
Vështrimi yt me syt' e përlotuar,
As përqafimi yt i përmalluar,
As ato flokë, krejt që të zbardhojnë...

Shpesh më ndërmenden fjalët që më thoshe,
Më ngjan se jam në klasë, ku shpjegoje,
Në korridor, ku flokët më trazoje,
A më qortoje, hequr në një qoshe.

Rri dhe kujtoj sa thinja ke tani
Dhe s'disesi, në trup ndjej një të mardhur...
Se kushedi ndër to sa janë zbardhur
Që unë sot të ndjehesha njeri.

Ndoshta më 1957

SHOKËVE

*Pourquoi devant mes yeux revenez-vous sans cesse
O jours de mon enfance et de mon altesse?**

V.Hugo

Përmes fëmijërisë që rridhte pa u paré,
Në vitet që kalonin mes këngësh e haresh,
Kur losnim e mësonim gjithmonë të pandarë,
Atëherë shokëria na lindi midis nesh.

Kujtova një pranverë, kur toka avullonte,
Kur ne n'oborr të shkollës, u mbloodhëm të gëzuar
Dhe mbollëm një filiz që gjethe po bulzonte...
Atë e pashë sot. Sa shumë ish madhuar!

Ky lis i shokërisë, kujtim që s'do venitet,
I kohës ëndrraplot lëshuar si balona,
Pranverë pas pranvere lart e më lart do ngjitet,
Se rrënjët thell' i ka, këtu në zemrat tona.

* Përse përpara syve më vini papushim
O ditë të fëmijërisë dhe të gëzimit tim?

V.Hugo

SHOKUT

“Na shkruaj emrat për kujtim
Te lisi plak lëkurë trashë. “
Kështu më the, o shoku im,
Por, buzëqeshur, unë thashë:

“Pa shih atje një bredh të ri
Sa hije ka te pyll’ i vjetër!
Përpyetë ngjitet maj’ e tij
I drejt’ i drejt’ si asnjë tjetër.

Atje ngadalë do t’i gdhend
Dy emrat tanë rreth e rreth
O shok i dashur, merr me mend
Mbas dhjetra vjetësh këtë bredh

Do trashet trangu - rriten emrat,
Do vijm aty me bij e bija,
Do t’u tregojm si rrahin zemrat,
Kur gjak u falën shokëria...*

1952

* Poezi e frymëzuar nga një piknik në malin e Bozdovecit (afër Korçës) pas mbarimit të maturës.

ELEGJI

Për shokun e fëmijërisë M.B.

Në muaj të majit plot këngë ma kënda
Me gas t'i këndoje me bujë.
Po brenga mbi brenga më brejnë përbrenda
Dhe kënga më kthehet në kujë.

Nga vitet që vanë si valët në lumë
Një vazhdë kujtimesh më mbeti;
Ajo gjith të gjallë ma sjell dhe në gjumë
Vëllanë që varri ma treti.

Të heshtur e shpumë... të heshtur u ndamë
Një mbrëmje të bukur behari,
Buqetat me lule në lotë i lamë
Sa vajtëm i vumë te varri...

Në muaj të majit plot lule po rriten
Dhe trupin e njomë mbulojnë...
Petalet e bardha nga dielli që ndriten,
Oh!... zemrën e tij më kujtojnë.

1954 ? 1979

KOHA E HERSHME

*“Vergangenheit, du bist ,
Uns, Dichtern, Trost und Nahrung’ ,**

Dëborë e dendur pllaze-pllaze
Përpiqet në dritare.
Buçet, përmytet në tallaze
Kjo zemër durimtare.

Platitet bota e përgjuntur,
Po endet mugëtira,
Në zemër zgjohet koh’ e lumtur
E ditëve të dlira.

Nga ty kujtim, kujtim i ndritur,
Ç’m ‘u mbyt në lote vargu.
O koh’e hershme e venitur
Ç’më ndrite që së largu.

O, ç’po më shfaqen ato kodra
Me borë mbushur plot

* E kaluar, ti je

Për ne, poetët, ngushëllim e ushqim.

H.Hesse (1877-1962)

Dhe vrapi yn'e ato lodra
Që s'i harrojmë dot.

Dhe ja një shteg ku jemi ngjitur
Kaq herë dorëpërdorë,
Ku kemi lojtur e rrëshqitur
Mbi akull e dëborë.

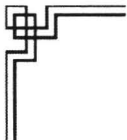
Dëborë bje dhe sot, pa masë,
Vazhdon, mbulon pa zhurmë,
Po këmba jonë më s'do shkasë,
Mbi të s'do lërë gjurmë.

Ah, koh'e hershme e venitur,
Ti s'mund të vish sërish.
Dhe po të vish na gjen të rritur,
S 'do dish me kë të rrish.

Po ulet mjegulla mbi tokë,
Dëborë bje e bje,
Kujtimi zemrës cop'e trokë
Një plag' i hap të re.

Dëbor'e dendur s'rreshtën fare,
Diku një korb kraket
Dhe zemr'e heshtur, durimtare,
Kujton, duron e s'flet.

1955 ?

KËNGËT E SHPIRTIT

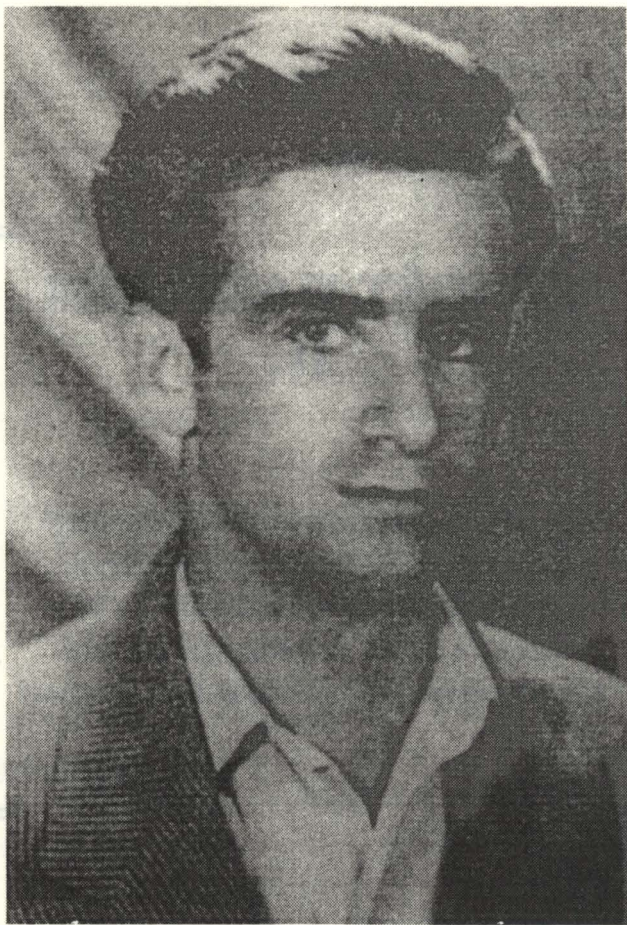
II

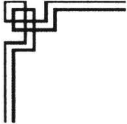
Këngët e shpirtit, kur nga shpirti lindin vërtetë
Në shpirtrat e tjerë hyjnë e mbeten për jetë.
Këngët e shpirtit të fshehta shpirtrave u thonë
Këngët e shpirtit te shpirtrat gjejnë jehonë
Këngët e shpirtit me shpirtrat këndojnë gjithmonë

26 gusht 2011

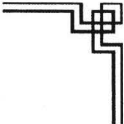

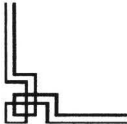
Petraq Klevica , kur thurte “Këngët e shpirtit”

DASHURIA

Dashuria të gjitha i mban,
Të gjitha i beson,
Të gjitha i shpreh,
Të gjitha i duron,
Dashuria kurrë s'bje poshtë.

Karta e Apostullit Pavëll
mbi Korinthianet

E DIEL E TRISHTUAR

Po varet shelgu gjer përdhe,
 Atje ku lumi ngjan se fle
 E s'shkumëzon,
 E s'gurgullon,
 Por pasqyron një qiell pa re.
 I vetëm ndejta
 Dhe heshta, dhe heshta...
 S'të duket se vjeshta
 Tani po mbaron;
 Të ngjan se pranvera afron
 E Maji fillon të çelë.
 E diel,
 E diel e trishtuar...
 Mendothem,
 Kërkoj të kujtohem
 Ku kam për të shkuar,
 Po zemra e di:
 S'e preta asnjëri!
 U ngrys.
 U rrokullis dhe kjo e diel,
 Si gjithë të tjerat kanë shkuar
 Dhe ja, sërish,
 Agimi nesër do të çelë;
 Por do të desha fort të ish
 E diel e fundme e trishtuar...

13.10.1957

KËSHTU TË DUA

Dua

Gjithmonë të të ndjej
Më pranë gjirit tim,
Më thellë shpirtit tim,
Dhe vargut tim gjith përvëlim.

Dua

Çdo çast të të përqas
Me Qiej e Diej,
Në zemër të të qas
Dhe tërë gaz
Si futesh të të ndjej
Ndër dej
Tej e përtej!

Dua

Me mua të kundrosh
Si derdhet drit'e yjve.
Të ma kuptosh vështrimin e syve
Dhe që të dyve
Të na zhuritë i njëjti zjarr.

Dua. Po, dua

Trishtimet të të brejnë
Mendimet të të ziejnë
Si zgjua
Brënda për brënda
Oh! siç ma ka kënda
Mua!

1959

NE

Ne,
s'brodhëm bashkë park më park.

Ne,
Ndejtëm larg
Prej kopshteve të blerët.

Ne,
Ndryshe nga të tjerët

U deshëm:

Vështtrimn e vrerët ndeshëm
Dhe heshtëm e nënqeshëm.

Të flakur sot

Si yjet n 'hapësirë,

Një ditë dritëdlirë

Kujtojmë net për net...

Buçet së thelli mallëngjimi

Dhe ëndrrat,

Shpresat,

Gaz' e djeshëm,

I zgjon një zë i nëndheshëm,

Se ndryshe nga të tjerët

U deshëm:

Vështtrinfn' e vrerët ndeshëm

Dhe heshtëm e nënqeshëm...

1960

VEGIMI

Do shkojnë vitet me të shpejtë
Po do më shfaqet ky vegim:
Ajo - e heshtur dhe e zbehtë,
Ai-i zhytur në trishtim.

Dhe rrinin, rrinin të harruar,
Sikur nga bota ishin ndarë.
Ajo - me flokë të lëshuar,
Ai - me pamjen aq të vrarë.

Po njëri-tjetrit asaj ore
I ndiznin zjarrin e pasosur,
Ajo - me pamjen engjëlllore,
Ai - me zemrën e vrerosur.

Do shkojnë vitet me të shpejtë
Po do më shfaqet ky vegim:
Ajo - e heshtur dhe e zbehtë. ‘
Ai - i mbytur në trishtim.

KUR HËNA QESH...

Ku mund të prehesh këtë natë,
 Ku mund të flesh,
 Kur hëna qesh në qiejt e pamatë!...
 Selvitë nga kjo dritë,
 Çatitë dhe shtëpitë,
 Të ngjajnë ngjyer n'ar...
 Ku mund të prehesh këtë natë
 Në shtrat,
 Posi në varr
 Dhe rrugën marr...
 Me nge, me nge,
 Fle bota e qetuar.
 Fle, Fle...
 Po mua diç më ngre,
 Me shtyn për të vrapuar;
 Më shtyn të vij tek ti
 Për të të përqaftuar,
 Pse un' e di që ti rri zgjuar,
 Rri zgjuar e mban vesh -
 Se s'mund të prehesh këtë natë,
 Se s'mund të flesh,
 Kur hëna qesh në qiejt' e pamatë!...

1961

E DASHUR, FLI

E dashur, fli,
E qetë,
Mos shih ëndrra.
Do gdhihet përsëri
Dhe përsëri do vij;
Në rrugën për tek ti
S'do mbijë kurrë shpëndra.
Ti fli, e dashur.
Fli.
Dhe mos shih ëndrra...

PA TY

Pa ty si munda të jetoj,
Si munda t'i shtyj vjetët!...
Pa ty, pa ty, e dashur moj,
Si munda t'i gdhij netët!...

Pa ty si munda të jetoj,
Një jetë që s'e ndjeja!...
Pa ty, pa ty, e dashur moj,
Që s'dija në të gjeja!...

Pa ty si munda të jetoj,
Të mundja ta rrëfeja!...
Jo gjoksin tënd, e dashur moj,
Po gurët mund t'i breja!...

DET DASHURIE

Do t'i kujtojmë këto net
Dhe këta yj e këtë hënë,
Dhe këtë det që sikur flet
Ndoshta mbas shumë e shumë vjet,
Kur jetën pas ta kemi lënë...

Dhe s'do na vijë keq aspak
Që rrodhi jeta e pakthyer,
Se koha zemrën nuk e plak,
Se zemra prap do ketë gjak
Dhe dashuri të papërlyer.

1962

ARUSHA E MADHE

Ne rrinim tok dhe shihnim yjet
Konstelacionet një nga një,
Arush'e Madhe tundte kryet
Na përshëndeste gjithënjë...

Arush'e Madhe sonte s'duket.
Te falat si t'ia çoj asaj?
Ajo, e vetme, në shtrat struket
Dhe ndoshta njom jastëk'n e saj.

Kaq tepër pak që rrimë ndarë
Dhe ngjan se shkuan vjet e mot.
Ajo kush e di se sa ka qarë,
Un' bëj të fle po nuk fle dot.

S'fle dot dhe dal të flas me yjet,
Konstelacionet një nga një.
Arush' e Madhe del, tund kryet,
Sikur më pyet për atë.

1965

PRANVERA

Strehët plot me dallëndyshe,
Rrugët plot me cicërime,
Lule plot në zemrën time.

Strehët plot me dallëndyshe,
Rrugët plot vajza të reja,
Zemrën plot me mbush hareja.

Eci i heshtur përmes tyre
Si në vorbull të hareshme,
N'atë vorbull të magjishme
Prej petalesh të çdo ngjyre

Dhe më vijn' të madhërishme
Grima plot nga dit' e djeshme,
Kur, e pastër dhe e hijshme,
Mu në zemrën time hyre...

Strehët plot me dallëndyshe,
Rrugët plot me cicërime,
Zemra mbushur me kujtime.

1965

VIT E PËRVIT

Vit e përvit,
Me nxit,
Po shkunden fletë kalendari,
Por ti siç ishe je
Dhe unë po i pari;
Ashtu të shoh,
Ashtu më sheh,
Vështrimet na përpiqen
Si gurzjarri.
Acari fryn e shfryn
I shtyn të mblidhen retë,
Dëbora qetë-qetë
Mbi ne po bie.
Po ti siç ishe je
Dhe unë po i pari.
Zjarri,
S'u shua zjarri.
Tufane le të fryjnë,
Dëborë rëntë, rëntë...
Në zemrat s'mund të hyjnë,
Se ti siç ishe je
Dhe unë poi pari.

FLLADI PRANVEROR

Oh, kur fryn fladi pranveror
Dhe sjell aromë dheu,
Kumbon sërish në kraharor
Një këngë, që na dehu...

Se frynte fladi pranveror
Dhe sillte aromë dheu,
Kur ndjemë thellë në kraharor
Një gonxhe që shpërtheu.

Dhe frynte fladi pranveror
Dhe sillte aromë dheu
Dhe rritej, rritej në kraharor
Gëzimi që na leu.

Pastaj me fladin pranveror
Që sillte aromë dheu,
Erdh dashuria si kondor
Në krahë na rrëmbeu.

Dhe tok me fladin pranveror
Që sillte aromë dheu,
Një kor madhor në kraharor
Buçiti e na dehu.

1981

THESARI

Oh, sa të varfër kemi qenë
N'atë të largtën tonë rini!
Po dorpërdor' u patëm zënë,
Ç'na duhej tjetër pasuri?

Oh, sa të varfër kemi qenë
Dhe sa të pasur, për çudi!
Të dua fort, të pata thënë,
Të dua fort, më the dhe ti.

Oh, sa të varfër kemi qenë
Dhe sa të pasur, un' e ti.
Na ndrinte lart e arta hënë
Dhe na mbulonte me flori.

Oh, sa të varfër kemi qenë
Dhe sa të pasur, kush s'e di.
Një fustan basme, një xhup i ngrënë
Dhe një thesar me dashuri.

PETALET

*Oh, poeta, la sera s'avvicina;
i tuoi capelli diventano grigi....
Ho la stessa età di ciascuno, e cosa importa
se i miei capelli diventano grigi?
R. Tagore - "Gitanjali"*

Po shkunden petalet, po shkunden petalet,
Petalet e bardha si flokët e borës.
Fryn flladi i freskët, i shkund e nuk ndalet,
Siç shkund edhe vitet tik-taku i orës.

Po shkunden petalet, po shkunden petalet,
Petalet e bardha të lules së jetës,
Po zemra e lodhur punon e nuk ndalet
Që vargjet t'i endë si hojet e bletës.

Duke u gdhirë 16.05.2003

EDITH dhe PETRAQ KOLEVICA.

50 vjet dorëpërdorë

SA BUKUR, DY NJERËZ, DORËPËRDORË

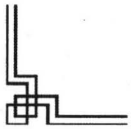
Një vajz' e një djalë, dashnorë gazmorë
Në udhët e jetës, në shi e në borë,
Jo rrallë përballë armiqsh djallëzorë,
S'u dhanë dhe s'ranë ata dy dashnorë
Po dorëpërdorë, s'u bënë shërbëtorë
Ah, sikur gjith bota t'ish dorëpërdorë

16.05.2009

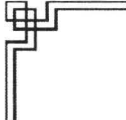

N'ATË PRILL

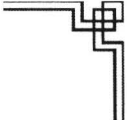
Jo nuk kërkoni ne asgjë më tepër
Kur n'atë prill, u ndeshëm un'e ti
Jo, nuk na duhej neve asgjë tjetër
Se kishim zemrën plot dashuri
Se gjithë pranverën futëm në gji.

27.03.2007

MERRMA DORËN

O, merrma dorën dhe shtërngoma,
Ta ndiej më fort që të kam pranë.
Si n'ato vite që më s'janë,
Kur çelën lulet që u thanë.
Po, ne, në shpirt, na mbet aroma.

28.4.2007

NATË PA GJUMË

Në këtë natë kaq të pagjumë
Po sjell ndëmend gjithë jetën tonë
Dhe ndiej më thellë dhe ndiej më shumë
Gjithçka që shkoi e ç'erdh më vonë.

Ndërmend e solla dashurinë
Që gjer më sot na mbajti gjallë
Që na mbushte plot gaz rininë
Dhe çdo të keqe i bë më ballë.

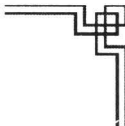
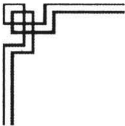
Te dashuria mbështeta kryet
Të marr pak forcë, të marr guxim
Që zemr' e lodhur të mos më thyhet
Nga pesh'e rëndë e fatit tim.

25.1.2008

ËNDËRR

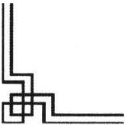
Në ëndërr të pashë të re si dikur
dhe unë gjysmë i çmendur tek shihja aq nur.
Dhe ishim të dy për çudi n'atë ëndërr:
më shumë se nuse, më shumë se dhëndër
ah, sikur në zhgjëndërr të ishim si në ëndërr !

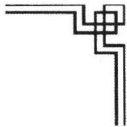
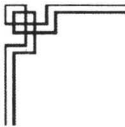
16.11.2005

NJË DASHURIE PA MBARIM

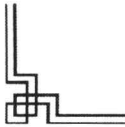
Një dashuri e pa mbarim
Për jetë gjallë do të mbesë
Te gjiri yt, te gjoksi im
Dhe kur të vdesim, s'do të vdesë
Si shpirt do ngjitet në amshim.

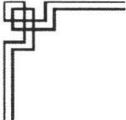
KJO DASHURI

Kjo dashuri s'mund të përshkruhet
Ashtu si e ndjejmë ne të dy
Gjithçka pa fjalë do të thuhet
Një cast vështrimi sy në sy
Kandili ynë kur të shuhet.

FLOKËT

Ah flokët e tua të bardha
Sa fort më dhemb, kur i ledhatoj
Sa shpesh kujtoj një çast kur ardha
Për atë puthjen që na bashkoi.
Tek mbetëm heshtur të pafjalë
Me dashurinë tonë të valë
Mbi sup më ranë me ngadalë
Flokët e tua palë-palë
Dhe ato flokë tërë jetën
Me mua pran'e pranë mbetën
Tani që ato të bardha janë
Më dhembin fort, por i ndiej më pranë.

FOTOGRAFITË

Albumin me foto shfletojmë një ditë
dhe shohim gjith'jetën të mbetur nga pas;
tek dalin fytyra me sytë plot dritë
tregojnë sa shpejt na pat ikur të ritë
dhe zemra na dhemb, por ndjejmë dhe pak gaz.

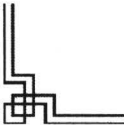

21.1.2006

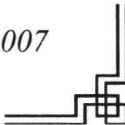

PUTHJA

O, sa më duhet kjo puthja tënde !
Nuk është puthje si ish dikur
Si ish në vitet që shkuan flur
Por është puthje që fort ma kënda
Se sjell pak dritë në shpirtin zhur.

8.7.2007

JETA JONË

*Erano giorni, o, si
Erano giorni
Da vita non puo chiedere di piu.*

Kthej kokën prapa duke menduar
Për jetën tonë të perënduar
Dhe sjell ndërmend i përmalluar
Gjithë ç'patëm humbur apo fituar

Risjell kujtime si në filmime
Nga jeta jote, nga jeta ime
Ku, dhe se patëm aq shumë helmime
Sërish gjej zemrën me plot gëzime

Se ish çdo ditë dhe ish çdo natë
Me dashurinë më të begatë
Sa s'do na ngopte kjo jetë e ngratë
Dhe të kish qenë dyfish m'e gjatë.

10.11.2006

DHE PAK PRANVERË

Ta pimë nga një gotë verë
Për jetën tonë që shkon nga fundi
Se, dimër vjen e po fryn erë
Dhe jetës sonë gjethet ja shkundi

Por është'e bukur pem'e zhveshur
Kështu me borë e mbuluar
Tek rri e qetë dhe e heshtur
Se pret pranverën e bekuar

Pra mbushna gotat dhe një herë
Sepse kam qejf kur i përplas
Se ka për ne dhe pak pranverë
Prandaj, ta presim buzagaz.

Te kjo pranverë, mbi lëndinë
Do rrimë shtrirë si njëherë
Dhe do kujtojmë dashurinë
Në më të bukurën pranverë

Do rikujtojmë dashurinë
Dhe gjithë ç'gëzime na pat falë
Ndërsa kujtojmë lumturinë
Si flutur shpirti le të dalë.

Teksa flatron e bardha flutur
Lart e më lart, ku yjet rrinë
Prej jetës sonë të këputur
Do mbijnë lule në lëndinë.

N'atë lëndinë do të rrinë
Të rinj të tjerë në pranverë
Dhe do shijojnë dashurinë
Ashtu si ne të dy njëherë.

21.10.2009

DUKE FALUR DASHURI

Duke më falur dashuri
Duke të falur dashuri
Shtrënguem duart un'e ti.

Duke më falur dashuri
Duke të falur dashuri
I jepnim jetës aq bukuri

Duke më falur dashuri
Duke të falur dashuri
Të dhashë dhe më dhe fuqi

Duke më falur dashuri
Duke të falur dashuri
Përballëm dallgë dhe stuhi.

Duke më falur dashuri
Duke të falur dashuri
S'u gjunjëzuam kurrsesi.

Duke më falur dashuri
Duke të falur dashuri
Shtrëngojmë duart përsëri.

Duke më falur dashuri
Duke të falur dashuri
I japim jetës aq ëmbëlsi

Duke më falur dashuri
Duke të falur dashuri
Do mbylлим sytë un'e ti.

NJË JETË

-1-

Do t'i kujtojmë këto net
Dhe këta yj'e këtë hënë
Dhe këtë det që sikur flet,
Ndoshta mbas shumë e shumë vjet,
Kur jetën pas ta kemi lënë ...

Dhe s'do na vijë keq aspak,
Që rodhi jeta e pa kthyer,
Se koha zemrën nuk e plak,
Se zemra prapë do ketë gjak
Dhe dashuri të papërlyer.

-2-

I rikujtojmë ato net
Dhe ato yj'e atë hënë
Edhe tani pas kaq vjet
Por ah! Se bashkë, në bregdet
Më s'ecim dorë për dorë zënë

Sot zemrat rrahin më ngadalë
Dhe koha heshtas rrjedh e rrjedh,
Por zemrës rrahjet s'mund t'ia ndalë
As dashurinë s'na e vjedh,
Se qielli vetë na e pat falë.

Na e pat falë n'ato net
Me ata yj'e atë hënë
Që derdhnin dritën përmbi det
Dhe ne me puthjen më të nxehtë
Vulosnim ç'fjalë kishim dhënë.

-3-

Po ata yj'e ajo hënë
Si atëherë në rini
Do të na ndritin përsëri
Atje ku do na kenë vënë
Një gur me një fotografi
Dhe pak më tutje një selvi
Që gjethet krejt i kanë rënë
Të vyshkura nga pikëllimi
Se, poshtë saj mbulon harrimi
Një ish thesar me dashuri
Dhe ikin ditët, muajt, vitet
Harrimi rritet, rritet, rritet

Për ne çdo vit më pak do flitet
Por se një ditë atje do vinë
Një djalë dhe një nuse e bukur
Do lënë lule mbi lëndinë

Mbi atë thesar tashmë të zhdukur
Po do të mbessin të habitur
Kur të shikojn fotografinë
Që bën t'u flasë po s'u flet dot
Por, buzëqesh e derdhën lot
Plot gaz nga çasti që pat mbritur,
Ta shohë nipin aq të rritur,
Tek vjen ashtu siç e ka pritur,
Me nusen tok, dy yj të ndritur.

18.10.2010

PËRJETËSIA JONË

Kur ndonjë ditë, un' e ti
Të flemë gjumin ndënë dhe
Dy hijet tona, përsëri
Do shkojnë bashkë në kafene.

Dhe kur do vemë un' e ti
Lart e më larg në qiell, diku
Dy hijet tona, përsëri
Do vin' mes njerëzve, këtu

S' do gjejmë prehje, qetësi
As n' atë qiell pa an' e kënd
Se hijet tona, kurrsesi
Nuk do të ikin nga ky vënd.

Ah nga ky vend, ku lemë pas
Rininë, ëndërrat, dashurinë
Ku derdhëm lot dhe patëm gaz
Dy hijet tona do të rrinë.

Dhe se s' do jemi un' e ti
Te dasm' e nipave, së paku,
Dy hijet tona, gjithësesi
Do çojn' atje lule zëmbaku.

Dhe n'atë mbrëmjen gëzimplote
Sapo vallëzimin çifti nis
Me gaz e lote hija jote
U hedh sheqerka dhe oriz.

Dhe kur t'u lindë një fëmijë
Te kreu i shtratit do shkosh ti
Dhe hija jote, si fatijë
Do ta bekojë me lumturi.

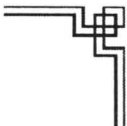
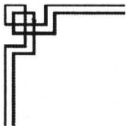
Dhe do vazhdojmë un'e ti
Të flemë gjumin e pazgjim
Dhe hijet tona përsëri
Do shkojnë bashkë pa mbarim.

25.11.2008

Vargje vërtet

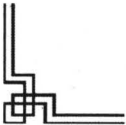

EDITH dhe PETRAQ KOLEVICA. (2004)

SYTË

Një ditë ndoshta s'do t' të shoh
Mund ti humb sytë që të dy
Po, brenda meje, domosdo
Do të të shoh përherë ty
Ti mos ma shih një lot në sy.

Vargje vreri

Po, i nderuar lexues! Plot me vrer janë vargjet e këtyre poezive, nga ajo me titullin “Ti” deri tek e fundit, me titullin « Plagët e vjetra » Ato u krijuan në vitet e rënda, kur Maocedunenverideja me largoi nga profesioni im, të cilit i isha përkushtuar tërësisht, e më çoi “në gjirin e klasës punëtore” për t’u pastruar - siç thuhej - nga ndikimet e artit modern borgjez perëndimor. Aty, në baltën e ndërtimeve njoha më nga afër mjerimin e popullit dhe ndieva se si po zhytesha dhe unë bashkë me të përditë thellë e më thellë në atë mjerim material e shpirtëror.

Kundër asaj sëmundjeje kombëtare, që mundoheshin të na e futnin në gjak, për mua i vetmi antidot ishte poezia. Ajo më shoqëroi në ecejaket e gjata që bëja më këmbë, në netët, kur betononim, në mbledhjet plot llafe e plot tym duhani, që bëheshin çdo mbrëmje në zyrat e kantierit e të objekteve në ndërtim.

Sot, e ca më pak nesër, as që mund të përfytyrohen kushtet e dhembjet që i lindën këto poezi. Lexuesi i nderuar i sotëm, e veçanërisht ai i nesërm, diçka mund të kuptojnë po të më besojnë kur them - siç tha i ndieri Mitrush:

“E njoma pendënë në vrer

T’ju shkruaj këtë kartë.

Ah, këtë kartë...

Sa tmerr, o Zot, sa tmerr

Ta njomësh pendënë në vrer. “

II

Në këto dit' e këto nete,
Kur po kaloj nëpër tërmete,
Kur m'iu vu shkelmi gjith një jete,
E vetmja Ti përkrah m'u gjete,
E dashur qe, e dashur mbete,
Gëlltite lotët në vetvete,
Më hodhe krahun... U mbështete...
Atëherë ndjeva me gëzim,
Se jeta prapë kish kuptim.

19 nëntor 1975

DËSHPËRIMI

Më vjen keq për gjithë kujtimet
Që harresa po m'i zbeh,
Më vjen keq për këtë zemër
Që siç rrihte nuk më rreh,
Më vjen keq për trupn'e lodhur
Që sa vjen më pak po fle,
Më vjen keq për ëndërrimet
Që tani nuk i ndjek dot,
Por më fort më dhimbsen ditët
Kaq të bukura, me diell,
Që tani po rrjedhin kot.

2 janar 1976

DHE NË JAM KËTU KU JAM

Dhe në jam këtu, ku jam,
S'jam për faj ndaj njerëzisë,
Por se s'di t'i djeg thimjam
Në altar hipokrizisë.

Dhe në jam këtu, ku jam,
Varros ëndrrat e rinisë,
Por të tjera ëndrra kam
Që më çojn' drejt lartësisë.

Se në jam këtu, ku jam,
Kaq i shtypur prej mërzisë,
Do të vë në shpirt balsam
Nga balsam i poezisë...

SHPIRTI

Fle, shpirti, fle... vullkan i shuar
Harruar nga të gjithë.
Dhe kur kujton se si pat vluar
I vjen si qen të klithë.

Vullkani hesht e llavë s'nxjerr,
Si llavë sot mban vrerin.
Kur ndien rrugaçët mbi krater
Që qeshin dhe përmjerin...

STALAKTITET

Oh jeta ime jeta ime,
 Ç'të shkoi pranvera e harlisur!
 Oh, ç'më ke mbetur, zemra ime,
 Si një minierë e braktisur...

Shpesh - herë zbres në galeritë,
 Bares, thërres e nga jehona,
 Këputen mijëra stalaktite,
 Që i formuan lotët tona.

Tronditen tërë thellësiat,
 Rroniten mure të mulitur.
 Krejt fantazirat, më të mirat,
 Përmbysen tok me t'uluritur.

Përdhe, mbuluar nga rrënimet,
 Mezi që çohem i dërmuar
 Gjith 'ëndërrimet e kujtimet
 I shkel e shkoj i pikëlluar.

Lë pas një botë plot me shembje
 Dhe dal, ngadalë, në sipërfaqe.
 Përposh mbuloj kaq shumë dhembje,
 Përsipër qesh për sy e faqe.

Janar 1974

PRANVERA E HIDHUR

*Ndjeva hapin e pranverës
Dhe në gjoks më theri.
Sesi qenkam sot, o njerëz
Më ka dehur dheri...*

Po si të ndahem nga ky dhé
-Ky dhe, që do më tretë
Në gji të tij si mund të fle?
Po këto male ku t'i le
Këtë blerim që erdh tek ne
Dhe këtë avull, që më deh,
Si mund t'i lë përjetë?

Oh, ç'do të ndahem nga ky dhé
-Ky dhé, që do më tretë
Do bie të shtrihem e të fle...
Po zemra ime, dhe në s'rreh,
S'rri dot e mbyllur keq, nën dhé,
Me përpëlitse prej atje
Do ngjitet lart, përpjetë!

E prapë s' ndahet nga ky dhé
Ky dhé, që do ta tretë –
Një copë plis nga plisat që,
Prandaj së larti vjen e bie
Në mes të plisave, atje,
Ku shkon lëron një pendë që,
Atje pushon përjetë.

Shkurt 1980

LULE NËN DEBORË

Kur ishim bashkë heshtja binte
Mbi buzët e të dyve,
Por thoshim gjithë fshehtësitë
Me një vështrim të syve.

Ashtu, nemitur nga vështrimi,
S'i thosha gjë së gjorës,
Por thoshim gjithë thellësitë
Me një shtrëngim të dorës.

Tani, nga brigjet e humnerës,
Që sot na ndan të dyve,
Na mbushen shpirtrat plot me dritë
Nga një vështrim i syve.

Dhe ato lulet e pranverës,
Mbuluar prej dëborës,
Qëllon të shkunden heraherës
Nga një shtrëngim i dorës.

1975

NË KORRIDORET E BARDHA TË ZEMRËS

Në korridoret e bardha të zemrës,
 Në korridoret e shkreta të zemrës,
 Ende dëgjohen
 Hapat e tua që largohen,
 Dëgjohet
 Jehona e takave të tua
 Në shkallët e mermerta.
 Ike ti
 Dhe porta mbeti hapur
 Dhe zemra hapur mbeti.
 Fryjnë erërat e vjeshtës.
 Fryjnë erërat e dimrit.
 Vërshëllezjnë erërat e ftohta
 Në korridoret e ftohta të zemrës.
 Përplasen kanatat e shpirtit
 Me xhamat e ëndrrave thyer.
 Erërat vërshëllezjnë,
 Jehonën e takave të tua
 Përplasën pas mureve të bardha,
 Ku mbeti varur e vetmja stoli –
 Portreti yt, e dashur...

1976

SIRENA

Këndon sirena dhe noton,
Se lundrën do të ndalë.
Rri Odiseu e dëgjon
Dhe dot s'i flet një fjalë.

Rri Odiseu dhe duron
Pas lundrës i mbërthyer,
Pa zemra ngrihet e lufton
Me brinjët, për t'i thyer.

Thërret sa ndihet breg më breg
Po shokët s'i përgjigjen.
Atje, i lidhur në direk,
Nga lotët syt' i digjen.

Largohet lundra dhe humbet
Në detin e pa anë;
Hesht Odiseu. Rri e s'flet
Dhe shokët s'i do pranë.

Del hën' e plotë lart mbi mal
Dhe përmbi retë hip,
Siren' e vogël qan ngadal,
Me lotët detin krip.

Dhe Odiseu, i mërzhitur,
I mbetur lundërthyer,
Shtrëngon te zemra e zhuritur
Një këngë aq të vyer.

Shator 1977

DALLËNDYSHJA

Fluturo, dallëndyshe,
Fluturo!
Shume shoqe të shkuan më parë,
Shko dhe ti me ato,
Mos qëndro
Përmbi lisin e tharë.
Lisi, që mbi supe të mban,
Tek ti sheh ato hire,
Fshan
Dhe i kërrusur qan
Me lotë të rëndë rëshire.
Shko, pra, dallëndyshe,
Fluturo
Tok me shoqet, që shkuan më parë.
Lëre lisin e tharë
Atje,
Me gjoks e me zemër të çarë.
Dhe në takofsh ndonje re,
Lutju,
Lutju t'i hedhë një rrufe
Edhe t'i verë zjarrë!

1984

SIDETI

Oh, sa do desha të jem si deti,
 Të pres i qetë sa të hysh ti;
 Pastaj, tronditur si prej tërmeti,
 Do t'i ngre dallget në lartësi.

Oh, sa do desha të jem si deti,
 Mbi shkumë dallgësh të të përkund.
 Kur të kujtojnë se deti fjeti
 Un' të të puth, të të puth pa fund.

Oh, sa do të desha të jem si deti,
 Me krahë valësh të të pushtoj
 Dhe kur të kthehesh ti te qyteti,
 Unë gjithë natën do të gulçoj.

Prandaj do desha të jem si deti,
 Që pas shkëmbinjve dufin e nxjerr,
 Ta përplas kokën dhe un'i shkreti,
 Stërkala lotësh të derdh në terr.

Dhe do të desha të jem si deti,
 Me guralecat në breg të flas,
 Atje ta zbraz ç'brenjë më mbeti,
 Ta flladit zemrën që mend po plas.

KËNGA

*“Und hab ‘ich einsam auch geweint
So ist’s mein eigener Schmerz,
Und Tränen fliessen gar so süß
Erleichtern mir das Herz”. **

J. V. Goethe

Kur në zemër me shpon dhe në shpirt më lëndon
Thumbi therres i brengës, në mbrëmje,
Qetësi më nuk gjej, porse këngës ia ziej
Që të mbyt e të shuaj çdo dhembje.

Shpirti tingujt i ndjen, zemra zjen edhe shfren,
Ndërsa lotët kullojnë në faqet...
Këngë, këngë plot gaz! Oh, të paktën një çast,
Zemr’e lodhur mes lotësh, kënaqet!...

* “Edhe unë vetmitar gjithashtu kam qarë,
Kështu është dhimbja ime,
Dhe lotët rrjedhin ëmbël
Ma lehtësojnë zemrën”

J. V. Gete

PLAGËT E VJETRA

*“Mendime, të shkreta mendime,
E kam pisk me ju mendime...”*

T.Shevçenko

Rri në shtëpi
Si ariu në strofkën e tij,
Po s’dua te fle,
Të bje në letargji
Dhe nis lëpij
Plagë të vjetra,
Madje i kruaj fort,
Sa i gjakos,
Me kthetra.
Dhe kështu dita sos
Dhe natë vjen
E qetësi...
Po unë s’dua të fle,
Të bje në letargji
Dhe përsëri lëpij
Plagët e vjetra,
Plagë që nuk shërohen kurrë.
Plagë që kullojnë
E do kullojnë gjak
Dhe kur të më vënë kapak
Me gurë.

Tiranë 2 prill 1996

KËNGË NGA KOHA E KEQE

III

VERGIEFTET SIND MEINE LIEDER
H.HEINE

TË HELMUARA JANË KËNGËT E MIA
H.HAJNE

Disa fjalë për lexuesin

Kur i shkruaja këto poezi (nga fq 89 deri në fq 147) nuk shpresoja të arrija t'i shihja ndonjëherë të botuara. Ato mbetën për vite me rradhë të fshehura në një vend të sigurt, që e dinim vetëm unë dhe gruaja ime. Herë herë i nxirrja dhe i lexoja, i plotësoja apo shtoja ndonjë poezi tjetër dhe me to mëkoja besimin se do te vinte një ditë të dilnin në dritë, paçka se unë ndoshta nuk do të isha... Megjithatë tek i shihja ato fletë të zverdhura, përmes një trishtimi të pangushëllueshëm, më pati qëlluar shpesh t'i përsërisja me vete vargjet e Migjenit:

“O vargje të lira, relikjet e mia,
Qi ende s’keni prekun një zemër t’huej.
Veç un me ju po knaqem si fëmia,
Un, djepi juej, ndoshta vorri juej...”

Falë vendosjes së demokracisë, që bëri të çelen harkapiat për të hyrë drita e përparimit, kam gëzimin sot t’i paraqes lexuesit të nderuar këto këngë nga koha e keqe, ku do të dëgjojë rrahjen e shqetësuar të zemrës sime në ato vite të rënda që lamë pas.

Me nderime Autori

VARGJET E MIA

Vargjet e mia-
Vargje të lira.
Ku janë shkrirë-
Zërat e zemrave.
Vargjet e mia-
Vargje të dlira
Kaçuba të shpëndrave,
Të mbira
Përmbi gërmadhat e ëndërrave...

Gusht 1979

LEXUESVE

*Scende da miei pensieri l'eterna dea
poesia su 'l cuore, e grida:
"O vecchio cuore, batti!"*
G. CARDUCCI

Si mund t'i mbaj në kokë,
Si mund t'i mbyll në zemër,
Këtë ortek me këngë
Si mos ta shkruaj në letër?
Këngët e mia, o njerëz,
Duan të lindin, patjetër!

Dhe po t'i mbaj në kokë,
Dhe po t'i mbyll në zemër
Dhe po t'i marr me vete
Atje, në boten tjetër,
Këngët e mia, o njerëz,
Do të më ngjallen lugetër!

Dhe do t'ju hyjnë në kokë,
Dhe do t'ju futen në zemër,
Së fshehti, në mes të natës,
Do vetëshkruhen në letër.
Këngët e mia, o njerëz,
Duan t'ju flasin patjetër!

1983

NOCTURNE

Tani, kur tërë bota fle,
O shpirti im, përse rri zgjuar?
Ç'të ngre kështu në shtrat sa bie.
Sikur me gjemba është shtruar?

Më dhembnin plagët, plagët, bre!
Që ditëpërditë janë shtuar,
Për këtë popull që po fle
Kështu, verbuar e shurdhuar...

Mars 1983

VITET QË VIJNË

Kaq u shtuan poshtërsitë,
Kaq u rritën marrëzitë,
Kaq na mbytën ligësitë,
Sa kam frikë se një ditë,
Kur dhe ne të shohim dritë,
Kur të hapen krejt kufijtë,
Oh, kam frikë atë ditë,
Ikjen e gjithë njerëzisë!
Do të lenë mall' e gjënë;
Do braktisin babë e nënë
E s' do kthejnë kokën prapa,
Po do ikin me të vrapa
Larg qytetit, larg shtëpisë,
Larg, më larg prej Shqipërisë;
Larg, më larg kësaj së mjerës,
Sikur ikin prej kolerës...

Dhjetor 1976

MURET PREJ BETONI

Qytete dhe Shtete dhe dete
 Rrethoni me mure betoni
 Dhe shpesh ëndërroni nga froni
 Një fat Faraoni për vete.

Qytete dhe Shtete dhe dete
 Rrethoni me mure betoni
 Dhe njerëz flijoni sa doni
 Dhe çmoni dhe mbron skelete.

Qytetet dhe Shtetet dhe detet
 Rrethoni me mure betoni,
 Sundoni me gjak, si Neroni.
 Liria po stepet, po s'jepet.

Qytetet dhe Shtetet dhe detet
 Rrethoni me mure betoni;
 S'ka vrimë prej nga të shpëtoni,
 Kur brenda të bien tërmetet.

Qytetet dhe Shtetet dhe detet
 Rrethoni me mure betoni...
 Tiranë, që vini dhe shkoni,
 Për turp do t'ju mbeten portretet!

Shtator-tetor 1980

DOM PJETRI

*“Jerusalem, Jerusalem, që vret profeterit
edhe rreh me gurë ata që janë dërguar te ti”...*

Ungjilli pas Matheut F 87(41)

Rri Dom Pjetri në qeli,
Vdekjen prët në qetësi.

Rri i vetëm, pa një shok,
Këmb’e duari ldhur tok.

Por dikush po vjen me vrap,
Vjen një qen, që porten hap.

Çohu! - thërret - me shkelm i bje.
Çohu shpejt, se s’kemi nge!

Çohet Pjetri, ec me zor,
Gjersa sosi në oborr.

Aty vetëm tek qendron
Shpejt e hipin në kamion.

Ec kamioni, rrugën merr.
Jashtë - Natë. Ftohtë. Terr.

Ja, diku kamioni ndal,
Zbret Dom Pjetri me ngadal.

Shpejt e shtyjnë mbi një ledh.
Kthen kamioni, dritën hedh.

Ndrit Dom Pjetri zbehur krejt.
Qentë qeshin përkundrejt.

Dhe dikush i flet q' atje:
"Fol, ç'dëshirë të fundit ke?"

Fol, ç'dëshirë ke, mor qyq!
"Zgjidhmi duart të bëj kryq. "

Do gjë tjetër, mor bandill?
"Të lëcis një rresht n'ungjill"

Që përposh, nën veladon,
Nxjerr ungjillin dhe lexon:

"Me të vërtetë po ju them,
Mjerë ti, Jerusalem.

Mjerë ti dhe bijt' e tu,
Që profetët vret kështu. “

Bien plumbat batave,
Bie Dom Pjetri drejt, përdhe

Ra përmbys, i vetëm fill,
Kryet vënë mbi ungill.

Kthen kamioni, rrugën merr,
Qentë qeshin nëpër terr.

Ikin qentë, që e vranë,
Mblidhen qentë, që ta hanë.

Qentë vinë, ulërijnë,
Hanë e s'ngopen me njerinë.

Dhe një bushtër sythëngjill,
Lëpin gjakun mbi ungjill.

Dhjetor 1976

TË BURGOSURIT

Dielli ende pa lerë
Futen ata në minierë
Në skëterrë -
Me zemër të çjerrë,
Turmë njerëzore
E dënuar,
E dëshpëruar,
E mjerë...
Policë përpara
Dhe prapa të tjerë.

Dalin ata nga miniera
Nga skëterra -
Të zinj si sterra,
Me nerva të ndera,
Me fytyra të prera,
Qënie njerëzore
Të dërmuara,
Të dëshpëruara
Të mjera...
Me roje përpara

Dhe prapa të tjera.
Në kapanone i fusin si derra,
Në kapanone ku i grin era;
Lahen sa mos i zërë kolera.
Hanë barishte të ziera.
Bien në gjumë të rëndë përhera
Me ëndrra,
Me zgjëndrra,
Me vrer e me tmerr të përziejera,
Qënie njerëzore
Me emra të harruara,
Të hutuara,
Të mjera.
Roja i ruan te dera,
Rrotull - të tjerë, si grera.

Gusht 1978

DAMARËT E PRERË

Burrin ma futën në burg,
 Për politikë dënuar,
 E çuan në Vurg,
 Me punë të detyruar...
 Dhe erdhën
 Babai,
 Vëllai,
 Daja,
 Më thoshin të kthehesha në shtëpi,
 Më thoshin burrin ta ndaja.
 Fëmia më qante në gji,
 Unë, gjithë natën qaja.
 Shefja e kuadrit pastaj, më tha:
 “S’mund të të mbaj.
 Ndahu! Në do të qëndrosh,
 Ja po do shkosh
 Në punë krahu.
 “ S’më mbante vendi në shtëpi,
 S’m a shkelte prakun asnjeri,
 Veçse mamaja.
 Fëmia më qante në gji,

Unë, gjithë natën qaja.
Dhe sot në mëngjes
Damarët nisa t'i pres.
Doktor! S'më duhet ky kujdes.
Nuk dua gjakun të ma ndalin!
Ju lutem, lermëni të vdes.
Kujdes më kini djalin..., ‘

Fund vjeshte 1984

* * *

Në vitet e rënda të sundimit të diktaturës komuniste, shpesh më ngjante Shqipëria si një orizore ku të gjithë robtoheshin në punë të mundimshme pa fitim e pa shpresë.

Veçanërisht e dhimbshme ishte të shihja rininë që rritej e sfilitej brenda kësaj orizore, t'i shihje këta filiza që diktatura përpiqej t'i zhyste e t'i mbyste në llucën e ndyrë ideologjike të saj.

Nga kjo atmosferë shkatërruese ideologjike dhe ekonomike lindi kjo poezi:

ORIZORJA

Orizore... Orizore...

Baltë,

Baltë si lyrë,

Ujë i ndënjur,

I ndyrë,

Këmbë të zbathura,

Të lodhura,

Të ligura,

Deri në gju hyrë

Aty-këtu filiza

Mbirë larg e larg,

Rreth e përqark –
Pritë me dhé,
Me driza,
Ujët, brenda, fle.
Re me miza.
Orizore... Orizore..
Këta filiza të gjorë
Çudi si mbinë,
çudi si pinë
Të tillë ujë
Oh, ç'kujë,
Ç'kujë!
Orizore... Orizore...
Se qakam dot,
S'e pakam dot
Gjith këtë baltë,
Baltë si lyrë,
as këto këmbë të zbathura,
të lodhura,
Të ligura,
Deri në gju hyrë.
As këto prita me dhe,
Me driza,
Me këtë ujë që fie,
Këta filiza
Që rriten në ujë të ndyrë.

* * *

Izolimi i gjatë i vendit u ishte mërzhitur të gjithëve. Ndonëse me pasoja shumë të rënda, populli mendohej të ndërtonte ura lidhëse me botën e veçanërisht me Evropën.

Me vendosjen e antenave televizive të ndaluara, me sjellje librash fshehtazi nga jashtë, me biseda të bëra nxitimthi e gjithë drojtje me ndonjë të huaj, njerëzit mendoreshin t'i ngrinin këto ura lidhëse me botën e lirë por shpesh përfundonin me dënime, burgime, internime...

URA

Vërshojnë përrenjtë.

Gurët,

Shkëmbinjtë, rrokullisin.

Nisin shkumohen,

Tërbohen,

Lëshohen tatëpjetë.

Tokën e çjerrin,

Tokën e çajnë;

Tokën e ndajnë përjetë.

Njerëzit të ndarë,

Me shpirt të vrarë,

Shikojnë nga bregu në breg,
Dërgojnë nga bregu te bregu,
I tokës së çarë,
Kush një vështrim,
Kush një rënkim,
Kush një të qarë...

Po,ja!
Në va,
Lëshohet një trap.
Me vrap
Hidhen litarë,
Trarë,
Binarë hidhen.
Mblidhen drurë,
Njerëz mblidhen,
Ngjiten,
Zhyten,
Mbyten,
Vriten,
Varrosen pa qivurë...
Por sipër ngrihen,
Ngrihen,
Ngrihen,
Harqet me gurë
Urë!
U ndërtua një urë!
Njerëzit që ishin ndarë
Të gjithë turren n 'atë shteg.

Vërsulen
 Nga bregu në breg,
 Kush mund më pare,
 Një puthje,
 Një përqafim,
 Të japë,
 Të marrë,
 Kush me gëzim,
 Kush me rënkim,
 Kush me të qarë...

Përrenjtë, prapë, me rrëmbim,
 Gurët,
 Shkëmbinjtë rrokullisin.
 Nisin shkumohen,
 Tërbohen,
 Lëshohen tatëpjetë.
 Mbytet një trap,
 Këputen litarë,
 Trarë këputen.
 Bien binarë,
 Drurë,
 Shëmben harqet me gurë...

Njerëzit të ndarë,
 Me shpirt të vrarë,
 Shikojnë nga bregu në breg,
 Dërgojnë nga bregu te bregu i tokës së çarë,
 Kush një vështrim,

Kush një rënkim, kush një të qarë...

Po prapë

Ja!

Në va

Lëshohet një trap.

Me vrap,

Hidhen litarë,

Trarë,

Binarë, hidhen.

Mblidhen drurë,

Njerëz mblidhen,

Ngjiten,

Zhyten,

Mbyten,

Vriten,

varrosen pa qivurë...

Po sipër ngrihen,

Ngrihen,

Ngrihen,

Harqe me gurë.

Urë!

Po ndërtohet një urë!

Po ndërtohet,

Po ndërtohet,

Dhe s'do të rrëzohet kurrë!

Janar 1979

1- KËNGA E KËMBËVE

Mëngjese të mjegullt.
Hapa të çrregullt.
Këmbë, që nxitojnë,
Që në punë venë,
Që në punë çojnë
Trupa
dhe krahë
Dhe koka, që flenë.
Mëngjese të mjegullt,
Hapa të shrrregullt,
Këmbë, që nxitojnë,
Me kyçe të buhavitur,
Me muskuj,
Me damarë,
Përmbi lëkurë ngritur.
Këmbë të holla, të holla,
Si njëra tjetra,
Thembra si sholla,
Çorape të rëna,
Këpucë të vjetra,
Me taka të ngrëna...

Mëngjese të mjegullt,
Hapa të çrregullt,
Këmbë që nxitojnë
Diçka të arrijnë,
Këmbë, që s' duan t'ia dijnë
Prej të ftohtit,
Shiut,
Shqotës.
Këmbë, që baltra çajnë,
Këmbë të Atlaseve, që mbajnë
Globin e mundimeve të botës.

Prill 1982

2- KËNGA E DUARVE

Duar,
 Duar të thata, të thata,
 Që i përngjajnë eshkës.
 Të ashpër lëkurën, të ashpër,
 Posi lëkurën e breshkës.
 Duar me dej e me damarë,
 Me thonj
 Të paprerë,
 Të palarë.
 Duar
 Me nyje të fryra
 Nyje, që nëpër netë
 Dhëmbin e shëmbin ngadalë...
 Duar, që lajnë dyshemetë,
 Që qërojnë kanalë.
 Duar, që mezi presin të ndehen në gjumë,
 Duar, që lajnë lëvere në lumë,
 Duar, që gatuajnë

Baltë,
Bajga,
Brumë...
Duar,
Duar,
Duar,
Duar, njerëzish të duruar,
Duar të Atlaseve të dënuar
Të mbajnë
Globin e rëndë të botës,
Të botës,
Që rrotullohet dhe i shtyp!

3 - KËNGA E SYVE

Sy
 Sy të përлотur fëmije.
 Sy pleqsh,
 Të kotur prej miopie.
 Sy të përskuqur
 Nga që kanë qarë.
 Sy të pa ngjyrë,
 Të shpëlarë.
 Sy si të shqyer.
 Të kërcyer, mavi
 Rreth e për qark ngjyer.
 Sy ku shkëlqime s'ka,
 Po prapë ndrisin ata
 Si ca kristale të thyer.
 Më shohin këta sy,
 Më shohin mua,
 Ty,
 Dhe ty,
 Dhe ty,
 Na shohin e bërtasin
 Për gjithçka,

Që gojët s'mund t'i flasin.
Sy, Sy,
Sy të zgurdulluar
Të atlaseve të ngarkuar
Me globin e rëndë të botës,
Të botës së verbër
Që rrotullohet e nuk i sheh...

AUTOBUSËT

Autobusët e mëngjesit
 -Autobusët urbanë -
 Ngarkojnë, shkarkojnë në çdo anë,
 Gra, që çohen në mëngjes
 Më të lodhura se në mbrëmje.
 Gra, që shtyhen për fëmijët.
 Fëmijë, që shtypen në barkun e tyre.
 Gra, me zemra të thyera,
 Zemra, ku ëndrrat e vyera
 Varen si leckat të shqyera.
 Gra, të reja,
 Të veja,
 Të moshuara,
 Gra të munduara,
 Të punuara,
 Gra, që jeta u shkon huq,
 Fytyra të dërrmuara,
 Laturisur me të kuq...
 Autobusët e mëngjesit
 -Autobusët urbanë -
 Ngarkojnë, shkarkojnë në çdo anë
 Burra, që mbartin nëpër net
 Mendime kapitës.
 Burra, që mbytin me fërnjet

Mendimet e ditës.
Burra, me zemra të gjera,
Zemra, ku ndryhen të tëra:
Klithma
Dhe dridhma
Dhe zëra.
Burra, me buzë të mbërthyera,
Me nofulla të shtrënguara.
Burra, me ëndrra të zhgënjyera,
Me brenga të mbuluara
Në gjokset si shpella,
Fytyra të parruara,
Me rrudha të thella...

RADHA

Radhë.

Radhë.

Radhë.

Refren i përditshëm i jetës.

Jetë e ngrysur në radhë,

Radhë me njerëz të ngrysur,

Fëmijë, që stërviten në radhë,

Të rinj, që rriten në radhë,

Gra, që përfliten në radhë,

Burra, që mërzen në radhë,

Pleq, që sfiliten në radhë.

Në radhë,

Në radhë,

Në radhë,

Rri njeriu i zi

Në të ftohtë,

Në erë,

Në shi.

Rri pret si qen

Dhe ciknën ndjen

Gjer në kërthizë.

Dhe pyet një

E dy

E tre:

“Do mbetet vallë dhe për ne

Gjizë?”

Shënim për poezinë “E huaja që vdiq në Shqipëri”

Disa nga djemtë, që u dërguan për studime në ish Bashkimin Sovjetik dhe në të ashtuquajturat Demokraci Popullore të Polonisë, Hungarisë, Çekisë dhe Bullgarisë, u dashuruan atje, u martuan e sollën në Shqipëri nga ato vende vajzat e zemrës të mbështjella me një re të trendafiltë ëndërrash lumturie.

Diktatura e egër ua shkatërroi jetën këtyre grave.

Ato u dëbuan, u ndanë nga burrat e nga fëmijët, disa u burgosën, disa vdiqën mes hidhërimesh...

Vargjet e poezisë në vazhdim janë shkruar në nderim të atyre vajzave të huaja të pafajshme që besuan në dashurinë e djemve shqiptarë të pafajshëm dhe humbën jetën e tyre në këtë vend të pafajshëm të dhunuar nga diktatura komuniste.

NJË JETË DHE NJË VDEKJE

E huaja, që vdiq në Shqipëri

Ikte treni, ikte treni, tejpërtej nëpër Evropë,
Ajo shihte nga dritarja dhe në gjoks i bëhej gropë.

Iknin vitet, iknin vitet, binin ëndrrat copë-copë;
Tërë jeta, që venitej, mblidhej lëmsh tek ajo gropë.

Ngjitet, ngjitet, turm'eheshtur, pranë gropës për ta sjellë
Po s'e di q' ajo, në zemër, ka një gropë më të thellë

Kur i derdhën dhe të verdhë përmbi trup e përmbi krye,
Uluritnin ata pyje, ata pyje, ku s'u kthye...

Janar 1977

BARDH E ZI

Pashë projektin e qelive të një burgu.

E di se ç'ndjen, kur vjen e gjen,
Gjith sa ndërtove tek shkëlqen,
Tek ndjen se jeta brenda zjen?
Në shpirt një këngë të shpërthen
Me rrahje zemre si refren,
Një valë vjen e të rrëmben,
Të ngre në lartësira.

Po ti që shtje betonarmé
N'atë bodrum që diell s'sheh
Dhe në dritaret hekur ve
Dhe shpirtrat ve në mengéné
Ti inxhinier që burgje ngre,
Ti, madhështinë ku e ke,
Te prangat e pështira?

Ndoshta 1965

Flas ta dinë ata që do të vijnë

Të gjithë shqiptarët që jetuan nën diktaturën komuniste, e mbajnë e do ta mbajnë mend për jetë se me sa drojtje bisedonin për ndonjë çështje politike burri me gruan e vet apo shoku me shokun më të afërt.

Fjala e urtë popullore “Edhe muret kanë veshë” u qëndronte njerëzve para syve e shkruar kudo në hapësirën e ngushtë e të rëndë që i rrethonte.

Ajo ua ngrinte fjalën në gojë e ua mpinte bisedat. Falsiteti zuri vendin e sinqeritetit. Miqësitë dhe shoqëritë e vërteta u rralluan.

Lëngun e hidhur të asaj jete e mbajnë vargjet e poezisë për miqësinë me një koleg të çmuar, miqësi që s’mund të kishte jetë në ambientin e molepsur ku jetonim.

MIQËSIA

*Posi hije e mëngjesit
Miqësia me të liqtë
Zë shkurtohet shpejt e shpejt.
Miqësia me të mirët
Posi hije mbrëmje rritet
Gjersa dielli i jetës humb
J. G. HERDER (1744-1803)*

U pamë bashkë dhe në çast,
Me atë zë që ti më grishe,
Me ty do desha të buças
Si dy kambana të një kishe.

Si zhguall bosh i flakëm tej
Ngurrim, dyshim edhe rreziqe.
Ti zgjate dorën që përtej,
Un'që këtej të thirra: Piqe!
I zgjatëm duar fort, por kot,
Se ndërmjet nesh lëvrinin derrat.
I zgjatëm po s'i tokëm dot
Dhe s'folëm dot, se qelbnin plehtrat...

* * *

Vajzat dhe gratë, teknike apo inxhinierë ndërtimi, të kohës së “ndërtimit të socializmit” në Shqipëri, për punën dhe mundimet e tyre të pa treguara, meritojnë shumë e shumë më tepër sesa një poezi të thjeshtë. Këtyre motrave të vuajtjeve të përbashkëta, u lutem të më falin që s’munda të bëj më shumë për to.

GRATË E NDËRTIMIT

S’i njihni ato vajza, ato gra,
 Teknike ndërtimi?
 Po t’i njihnit do t’i shikonit
 Tek venë e vijnë me makinat e betonit,
 Tek nxitojnë më këmbë, me biçikletë,
 Me vete, një çantë dhe një tog fletë,
 Një letër kopjativ, që çantën u ka zhyer,
 Diku, në cep - një krëhër,
 Një copë pasqyrë e thyer.
 Në fund të çantës u ka rënë
 Mëngjesi, mbështjellë në gazetë,
 Mëngjesi,
 Që shpesh u mbetet i pa ngrënë.
 Gjer në drekë...

S'i njihni ato vajza, ato gra,
Teknike ndërtimi?Ja!
Tek venë tutje tëhu përmbi skelë.
Ja!
Tek janë futur në baltë gjer në gju
Duke matur themelë,
Ja!
Tek punojnë edhe të diel.
U është regjur lëkura
Në shi e në diell..
Ejani!
Ejani t'i njihni, pra,
Ato vajza, ato gra,
Teknike ndërtimi.
Ja!
Në, supe - pesha të mëdha.
Në gjokse - zemra të mëdha.
Motra i kam. Më kanë vëlla.

VAJZAT QË SHTROJNË PLLAKA

Vajza të reja,
Që kanë mbaruar një copë shkollë,
Të veshura hollë,
Me një përparëse dhe një bluzë.
Vajza me një vështrim pyetës
Dhe me trishtim në buzë,
Kërkojnë të kapen pas jetës
Me thonj e me dhëmbë,
Po jeta nëpër këmbë
U lidhet si tërkuzë.
Vajza të reja,
Që punojnë galuc për tokë,
Dhe shtrojnë pllaka,
Dhe shtrojnë llaç
Dhe ëndërrojnë të kenë shokë,
Po jeta si saç
I përvëlon e i bën trokë,
Vajza të reja,
Të munduara,
Të duruara si deveja,
Një punë për ju ku ta gjeja,
Një punë, që te mos ju bëjë,
Kur të visheni nuse,
Të dukeni si të veja...!

Mars 1983

VAJZA E REPARTIT TË QËNDISJES

Ajo qëndiste përmbi pëlhurë.
Ajo s'qëndiste për vete kurrë.
Ajo qëndiste.
Dëgjonte.
S'fliste.
Ajo qëndiste dhe ëndrra stiste.
Ajo qëndiste, por asgjë s'priste.
Ajo ç'qëndiste do desh ta griste.
Ajo qëndiste.
Ajo qëndiste
Dhe herë - herë
Një lot i shkiste.

Maj 1983

INTELEKTUALJA SHQIPTARE

O grua intelektuale shqiptare!
 Sa himne mund të thurren për ty!
 Poezia, piktura, muzika, simfonia,
 nuk t'i këndojnë dot ato vetija
 Ty, që lexon e mëson duke larë e
 shpëlarë, duke të qarë fëmia.
 Ty, që jep provime, mbron tema,
 doktorata, me orë të ngrëna nga nata.
 Shpesh je shtrënguar librin ta mbash në
 dorë, gjellën duke trazuar.
 Mbete duke nxituar për të shkuar në
 punë, në Institut, në zyrë.
 Herët çohesh po kohë s'ke, kur krihesh,
 të shihesh në pasqyrë.
 Nxiton të kthehesh në shtëpi, po rrugës
 ndal e ble ç'arrin të gjesh.
 Shpesh, tok me çantën lustrafin, mban
 edhe rrjetën me preshe...
 Pa vimë ne pastaj, burrat e martuar,
 të shkolluar,
 Kërkojmë këmishë të kollarisur,
 kostum të varur në kremastar,

Shaminë të hekurosur, palosur, vendosur në sirtar.
Po, kur s'i gjejmë kështu,
I varim buzët të inatosur dhe prej asaj
buze lëshojmë romuze.
Ti dëgjon e shkon kokulur e mbyllesh në banjë e qan
Dhe para se të dalësh fytyrën lan, që të mos kuptohesh.
Ti kur të gjitha i mbaron, natën vonë, gjen qetësinë.
Ulesh në tavolinë e lexon, studion e shkruan referate
Dhe veten e ndjen fajtores, kur ndonjë nate,
Këputur nga lodhja, të mbërthen gjumi në divan...

Vjeshtë 1980

PENSIONISTI

*“Luftën e mirë luftova, udhën
e mbarova, besën e ruajta.”*

*(Karta e apostollit
Pavël për Timothënë)*

Më në fund ia kam arritur
Ta nxjerr barkën në të thatë,
Po ky trup i rraskapitur
Zor se mund të vejë gjatë...

Shpejt do vdes, po ja, ta dini:
Njerëz për varrim mos vinë.
Trupin tim në morg m'a shpini
Të m'i bëjn' autopsinë.

Le ta çajné zemrën vetë
Kryq e kryq të dy barkushet
Dhe do shohin se në jetë
Zemra plot me helme mbushet.

Të shikojnë mushkërinë
- Është e tëra vëra - vëra –
Për ca vite, që m'u nxinë,
Për ca gjëra, që nuk bëra.

Prej stomakut tim, të tërë,
Shtangur kanë për të mbetur,
Sa i gjerë është bërë
Nga marritë, që ka tretur.

Trupin flakmani, s'ka gjë,
Le ta hanë korbati, sorrat,
Ndoshta ngopen me atë;
Që dikur s'u ngopën horrat...

Shkurt 1983

BUROKRACIA

Hommage a F. Kafka

Ngjit shkallë, zbrit shkallë, vërdallë ku s'hyra!
Në salla si stalla, në zyra të ndyra,
Përplot me dollapë me dosje të fryra,
Me bishta cigaresh përdhe të pështyra...

Dhe ç'njerëz! Ç'fytyra! Ka ndot dhe pasqyra!
Me sytë të ndytë, pa jetë, pa ngjyra,
Me zemra të zeza, të zeza si zgjyra,
S'më qasin, rrëshqasin me mijëra mënyra.

O fyej, që flisni me fjalë. të fryra!
Kaposhtë, kodoshë, tru boshë, lëtyra,
Tyt! Rac'e rëgjuar, që rron nëpër zyra,
S'të mbolli, s'të polli - të volli natyra!

Prill 1983

LOTËT E LIRISË

*Kushtuar pushtimit të beftë të
Pragës nga tanket e trupat
sovjetike më 1968.*

Atë mëngjes të vrërët,
Atë mëngjes të murrët,
U zgjuan njerëzit
Dhe mbetën të heshtur si drurët.
U ngritën nga shtretërit dhe të sëmurët,
Harruan se ç'u pat dhëmbur.
Përsipër pirgjeve të Pragës,
Pëllumbat përplaseshin të trembur.

Atë mëngjes të vrërët,
Atë mëngjes të murrët,
Si ujqër të urët,
Dhëmbët e tankeve gërrenin gurët.
Brenkat gërrenin zemrat.
Zemrat shqyenin brinjët.
Qanin fëmijët,
Se shterrën qumështin gjinjët.
Kokat e njerëzve i mbuluan thinjët.
Atë mëngjes të vrërët,
Atë mëngjes të murrët,

Si ujqër të urët,
 Dhëmbët e tankeve gërrenin gurët.
 Të huajt i morën, i çorrën
 Dhe i përmoren flamurët.

Ushtarë,
 Si të marrë,
 Të bukurën Liri, të vvarë,
 Tërhiqnin zvarrë nëpër rrugët.

Atë mëngjes të vrërët,
 Atë mëngjes të murrët,
 Lotonin gurët e drurët
 Dhe dita s'u gdhi.
 Përsipër pìrgjeve të Pragës,
 Pllakosi natë dhe zi
 S'dëgjohej asgjë...
 Po sytë që u çelen s'u mbyllën dot më.

1973

Shënim për poezinë “Polonia”

Polonia ishte vendi i parë ku filloi përmbysja e sistemit komunist. Bashkë me grevat e punëtorëve të Solidarnostit në kantjeret e Danzikut e gjetiu, ishte kisha katolike ajo që, nën tingujt madhështorë të kampanave, i dha shtysën e përmbysjes atij sistemi e njëkohësisht ngjalli shpresat dhe u tregoi rrugën vendeve të tjera që vuanin nën diktaturën komuniste.

Tingujt e atyre kampanave filluan të dëgjoheshin atëherë dhe në Shqipëri...

POLONIA

Kambanat kumbojnë, kambanat gjëmojnë,
Ushtojnë dhe rrugët dhe sheshet
Dhe njerëz vërshojnë dhe grushtet shtrëngojnë,
E vjetra hungron e ngërdheshet.

Kambanat kumbojnë, kambanat s'pushojnë
Ushtojnë dhe rrugët dhe sheshet.
E vjetra si sprija po mprihet të ndeshet.
Liria zë ngrihet e krihet e qeshet.

Kambanat kumbojnë, ushtojnë e me mija
Po çojnë të rënë e të lënë.
Në rrugë e në sheshe shëtit sot Liria
Dhe sprija nga froni ka rënë.

Kambanat kumbojnë dhe tingujt, që vijnë,
Po zgjojnë dhe rrugë dhe sheshe
Dhe ja! Përrshëndesin nga larg Poloninë
Kapela, bereta, qeleshe...

Dhjetor 1980-1 Maj 1981

VARRET E DËSHMORËVE

Varre të dëshmorëve në qytetin tim...

Varre të të vrarëve,

Të njëzetvjeçarëve,

Të mbetur ugareve,

Në blerim

Vënë puq e puq

Jetë, rini, dashuri,

Të shkuara huq.

Emrat në mermer skalitur,

Mbjellë trëndafila të kuq

Dhe përmendore ngritur.

Mos i ngit!

Një herë në vit,

Zdruq, zdruq,

Vinë ca njerëz gërmuq,

Me kapele në dorë,

Vendosin kurorë.

Varret e dëshmorëve, pastaj, harruar

Dergjen nën dëborë.

Dergjen e dridhen ata skelete të gjerë
Dridhen ato eshtra të ngrira,
Nën kaq e kaq stolira,
Ceremonira,
Hipokrizira të pështira.
Oh, eshtra të dlira!
Ç'u tretët më kot për ditë më të mira...

Mars 1981

ECI RRUGËS ÇALË-ÇALË

*Solo passo nel suo mortal dolore
per appoggiarvi il cuor non trovo un cuore *.*

*Luisa Dresler
"Dante"*

Eci rrugës çalë- çalë,
Nën sqetull- çantën me poezi,
Kërkoj dikë të fias një fjalë,
Kërkoj, si Diogjeni, një njeri.

S'e gjej e kthehem çalë - çalë
Të hy në qypin tim - shtëpi,
Atje do mund të flas një fjalë
Me ty e ëmbla poezi.

18.6.1986

* I vetëm ec me dhimbjen e tij mortore
Për të mbështetur zemrën nuk gjen një zemër.

BISEDE ME ZEMRËN

*Einsam in die Wüste tragen
Muss ich mein gequaltes Herzf **
F. SCHILLER (Kassandra)

Që dhemb, o zemër, s'bëj çudi.
Çudi do qe mos plasësh,
Kur brenda ke kaq dashuri
Dhe s'ke se si ta flasësh.
Që dhemb, o zemër, s'bëj çudi.
Çudi do qe mos plasësh,
Kur kaq urrejtje ke në gji
Dhe s'ke ku ta përplasësh.
Që dhemb, o zemër, s'bëj çudi.
Çudi do qe mos plasësh,
Kur ke një det me poezi
Dhe s'ke se si ta zbrazësh.
Që dhemb, o zemër, s'bëj çudi,
Po mbahu të mos plasësh,
Se jal vjen shekulli i ri.
Me të do mund të flasësh.

* Vetmitar në shkretëtirë
Më duhet të mbaj zemrën time të cfilitur.

AJSBERGU

*Është koha kur po kuptohej përfundimisht
se diktatura komuniste nuk kishte më të ardhme.
Ajsbergu i madh i atij sistemi kishte filluar të shkrihej.*

Ajsbergu i ftohtë, përbindësh pa zë,
I heshtur noton nëpër dete.
Cihasin e dridhen të trembur mbi të
Pinguinët që mori me vete.

Përmes kaltërsisë së detit pa fund
Vërtitet i vetëm, i mjerë.
Në qiell kalojnë gazmore, gjithkund,
Dallëndyshet që sjellin pranverë.

Dhe endet ajsbergu si qen nëpërdet
Ku rreket gjithkënd të kafshojë,
Po fllad i pranverës, që fryn, zë e tret
Dhe vdekjen e ndjen t'i afrojë.

Ajsbergu! Ajsbergu! Ajsbergu! - gjer dje
Përplasej e bënte rrëmujë,
Po dielli ngrihet e ngroh dhe... e sheh?
Ajsbergun e tret, e bën ujë.

Pranverë 1987

ÇARLI ÇAPLINËT

Ja, Çarli Çaplinët e çuditshëm të botës!

Ata,

Të flakurit prej shqotës,

Të mbeturit në mes të zallit,

Në pikë të hallit,

Mes dritave të qytetit

Të kohëve moderne...

Ja, Çarli Çaplinët e çuditshëm të botës!

Ata,

Të plakurit, të flakurit në baltë

Prej rrotës së jetës,

S'i trëmben së përpjetës

Dhe nga kjo baltë

Ngjiten në majën më të lartë.

Ja, Çarli Çaplinët e shtypur,

Ata,

Që në shpinë u kanë hipur,

Nuk e përkulin kokën,

S'e puthin tokën te këmbët e askujt.

Ja që kështu u mbrujt

Raca e tyre, pra!

Nga ca si ata,
Dëbuar me përdhunë
Nga çdo gëzim,
Nga çdo punë,
Nga ca si ata të gjerët
- Kur e vërtitin bastunë -
Dridhen diktatorët!

Prill 1983

GRUSHTI

Oh, grusht i shtrënguar në xhep!
Shtrënguar, qëndro,
Mos u jep,
Kushdo le të joshë!
Pëllëmbë mos u kthe,
Mos u ndeh
Të lypësh lëmoshë!
Zemra buçet posi det.
Goja që s'flet nuk u qep.
Grushtat shtrëngohen në xhep.
Grushta,
Grushta,
Grushta.
Dridhuni horra, pushta,
Nga këta grushta shtrënguar në xhep!
Ne po kështu do të mbesim:
Grushtat e mbajtur shtrënguar që në djep,
Vjen dita dhe i qesim.

NDOSHTA POEZIA E FUNDIT

*Shkruar në mesnatën e datës 14
duke u gdhirë 15.2.1991*

Dhe ndoshta, moj vajza, në qafë ju mora;
Dhe ndoshta, moj grua, do mbetesh e ve;
Dhe ndoshta të gjitha, të gjitha i bora,
Po ja që i donte i mjeri Atdhe.

Do mundnit të rronit të qeta, të qeta,
Të shkonit një jetë plot gaz e hare,
Pa ja që qëllova poet, moj të shkreta.
Familja e poetit gëzimet s'i njeh.

Disa fjalë për poezinë “Këngë spitali”

Ishte koha kur, pas një operacioni të vështirë në veshin e majtë, u shtrova për të tretën herë në spitalin neurologjik në Tiranë, për një sëmundje që dyshohej të ishte tepër e rëndë.

Me shqetësime të mëdha në vesh e në zemër dhe i ndodhur në atë mjedis të sëmurësh, disa prej të cilëve pa shpresë, edhe dyshimet për sëmundjen time shkonin deri te tumori.

Në ato kushte u thurrën dy poezitë që vijojnë, po që s’vlenin më shumë sesa një ngushëllim i hidhur.

KËNGE SPITALI

Në veshët - një sirenë
Në zemër- një tokmak,
Të qetë nuk më lenë
Të prehem sadopak.

Në veshët - një sirenë
Në zemër- një tokmak,
Nga gjumi shpesh më ngrenë
Dhe shpejt më bënë plak.

Në veshët - një sirenë
Në zemër- një tokmak,
Më hëngër e më brenë,
Po tutje do t'i flak.

Në veshët - një sirenë
Në zemër- një tokmak,
Në dhë po të më venë,
Do ngjallem vurkollak!

TUMORI DHE HUMORI

Baladë

Tumori, fshehtas, s'di se nga,
Dy goxha kthetra nxori.
Humori bëri sikur s'pa
Dhe këngës shpejt ia mori.

Mirë po Tumori me aq s'e la,
Dy tri këlyshë nxori.
E pa Humori, po gjë s'i tha.
Ç't'i thoshte atij horri?

Pa po u ndeshën me furi
Tumori dhe Humori.
Tumori tok me këlyshët e tij,
Humori -vetë, igjori...

Tumori bënte batërdi,
Thërriste, çirrte, griste.
Humori qeshte si fëmi,
E bënte të pëlciste.

Pastaj u ndeshën përsëri,
Në më të tmerrshmen ndeshje.
Tumori tok me këlyshët e tij
Humori-me buzëqeshje.

U kacafytën dit' e net,
Tumori dhe Humori.
Tumorin tok me këlyshët e vet
Humori larg e shporri.

Tiranë - Spitali Nr.5 20.01.1986

DHJETOR '90

Ç'të bënimi në mes të errësirës ne, njerëzit e vegjël të këtij vendi të vogël, në gjirin e botës së madhe?

S'duruam dot e s'pritëm, u ngritëm ne, me fytyrë të kthyer nga drita, me shpinë -nga errësira dhe zgjatëm krahët e tokëm duart.

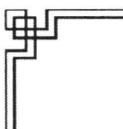
Secili zuri dy shokë dhe ata -dy shoqe dhe ato - dy të tjerë, ata -dy të tjerë, dy të tjerë, dy të tjerë...

Dhe ne u bëmë një varg i gjatë, i gjatë që rrethoi vendin, e pushtoi vendin dhe përqafoi botën. Ne, njerëzit e vegjël të këtij vendi të vogël, e përqafuam botën e madhe, të kthyer me fytyrë nga drita, me shpinë - nga errësira.

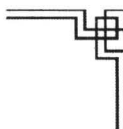
Dhe frynë erëra të ftohta nga Urali, erëra të thata nga shkretëtira, stuhira frynë, tajfunë, ciklone, po ne i shtrënguam duart fort e më fort, ne, njerëzit e vegjël të këtij vendi të vogël në gjithësinë e madhe. Dhe ndjemë të rritemi, të bëhemi të mëdhenj, dorëpërdorë e krahpërkrah, ne, njerëzit e vegjël, me fytyrë - nga drita, me shpinë nga errësira. Dhe kemi nisur një vrap të vrullshëm, marramendës, ne, njerëzit e mëdhenj, dorë për dorë e krah për krah.

Dhe përqafojmë njëri tjetrin dhe puthim e përqafojmë vendin dhe shtyjme e drejtojmë vendin drejt galaktikave të dritës, ne, njerëzit e vegjël, njerëzit e mëdhenj, me fytyrë kthyer nga drita, me shpinë -nga errësira!

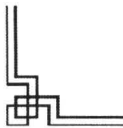
Mars, 1991

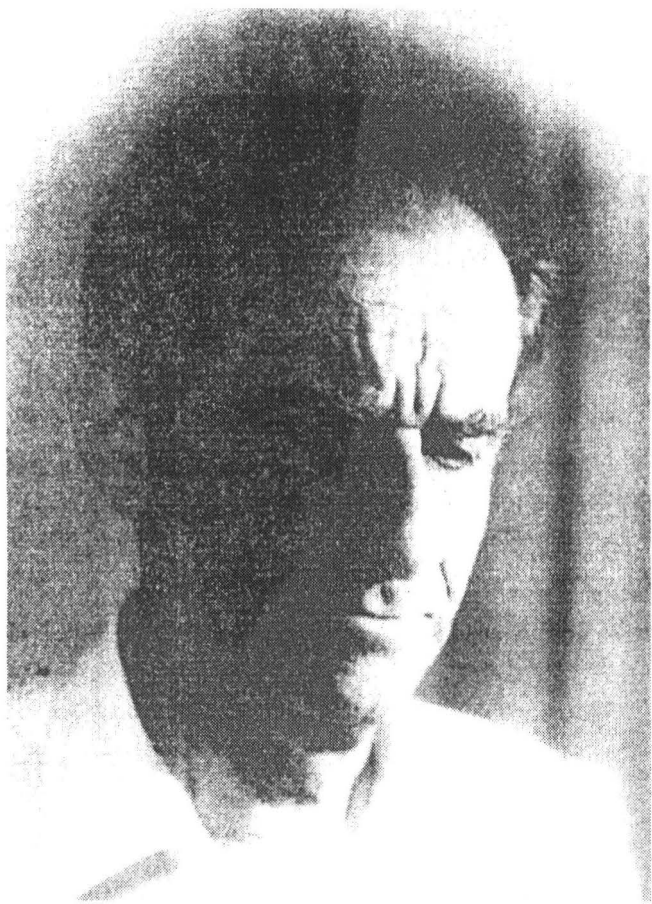
LOTËT

Po edhe në sjell këto vargje që pata
S'i sjell për fitime në tregun e zi
(Në treg të gënjeshtërs, që sot bën kërdi)
S'më duhen lëvdata, as pare të thata,
Për vargjet që thurra me lotët e mi.

PLAGË SHQIPTARE IV

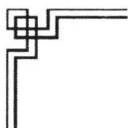

Petraq Klevica, kur prekte plagët shqipare

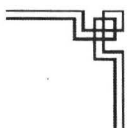
PLAGËT

Plagët e vendit tim
Plagët e mia
Si ari i plagosur
I lëpija, i lëpija...
Dhe u vija
Barin qetësues
Që më falte poezia
Vargjet e hidhura
Vargjet e mia.

26.4.2008

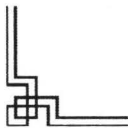

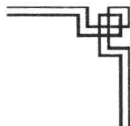
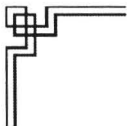
PLAGË SHQIPTARE

Plage shqiptare. Oh! plagë shqiptare...
Plagë sundimi sistemesh barbare,
Plagë gjithfare në zemrat bujare
Plagë që edhe pse i shohim me ndot,
S'dimë se si t'i shërojmë as sot.

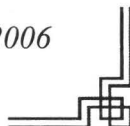
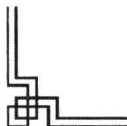
20.11.2006

O, MOJ SHQYPNI...

O, moj Shqypni, e shenjtja Shqypni...
 pesëqind vjet në robëri,
 pesëdhjet' vjet në diktaturë,
 pesëmbëdhjet' në katrahurë...
 sëmurë je, po nuk vdes kurrë!

17.1.2006

“E DUAM SHQIPËRINË SI GJITHË EVROPA!”

Thërrisnin të rinj e pleq me shkopa,
Thërrisnin gra të dobëta me gjokset si gropa,
Thërrisnin nuse të zbehta me foshnjat hopa,
Thërrisnin burra, gra, me jetën copa-copa,
Thërrisnin ata, po s’i dëgjonte Evropa.

15.5.2006

SHQIPONJA KRAHTHYER

Fluturon shqiponja krah e zemërthyer,
Se pa çerdhen shqyer dhe zogjt' e rrëmbyer.

Fluturon shqiponja, klith sa çahet reja.
Qan si Hekube-ja* , se iu prish foleja.

Fluturon shqiponja, zbret nga majëmalet.
S'di se ku të ndalet, s'di se kujt t'i falet.

Fluturon shqiponja, iku nga shkëmbijtë,
Del e kërkon zogjtë, s'di ku i ka bijtë.

Fluturon shqiponja, veç nga gjithë shpesët,
Se s'i ka zogj çerdhja, ia ha gjarpri vezët.

U gërmuq shqiponja si kurrizgamilja
Se mbet bosh foleja, ia ha zogjtë skilja.

Fluturon shqiponja me krah pendëthinjur
Nga kaq lot' e dhimbje e me helme nginjur.

25.10.2000

* Hékube-ja, Gruaja e Priamit. Gjatë luftës së Trojës, humbi pothuaj të nëntëmbëdhjetë fëmijët dhe përjetoi masakrimin e Priamit plak përpara syve të saj.

BRENGA SHQIPTARE

Ikën fëmijët, ikën,
Shkuan nga sytë këmbët.
Prindërit fshajnë e qajnë,
Shajnë e shtrëngojnë dhëmbët.

Ikën fëmijët, ikën,
Strukur nëpër vaporë.
Prindërit shajnë e mallkojnë
Horra e diktatorë.

Ikën fëmijët, enden,
S'i qas Evrop' e vjetër.
Prindërit i gdhijnë netët,
Presin një copë letër.

Ikën fëmijët, bredhin
Kryq e tërthor Greqisë.
Prindërit qajnë mbi fotot
E albumit të shtëpisë.

Ikën fëmijët, enden,
Në tokën e Helikonit.
Prindërit gjithë natën presin
Zilen e telefonit.

Flet që së largu djali
Zëri i dridhet të gjerit
Prindërit përlotur puthin
Dorezën e receptorit.

IKIN SHQIPTARET

*“Shqyphtarë! Shqyphtarë! Ndigjoni, pashi Zotin!
 Pa ju kurr s'mundet n'dritë me dal Shqypnia:
 A thue, pra, n'terr po e lini me shkue motin?...
 Ah! Jo, Shqyphtarë, jo mos e lshoni doret
 Shqypninë e mjerë - këtë Atme tuej t'bekueme
 E cila sod, përvujtë si vashë kunoret,
 S'parit po hin ndër fise t'qytetnueme...”*

*Gjergj Fishta
 Nga poezia “28 Nandori 1913”*

...Dhe iknin, e iknin, e iknin shqiptarët
 Të ndjekur nga turku që digjte çdo gjë.
 Me barka, metrape, me ç'mundnin qyqarët,
 Morenë braktisnin e s'ktheheshin më.

Dhe iknin e iknin e iknin shqiptarët
 Nga lufta, nga hajni, nga hasmi gjakësor.
 Në vise të largëta iknin qyqarët
 Dhe s'ktheheshin kurrë në vendin atnor.

Në botën e re e të lirë, shqiptarët,
Për bukën e gojës zun' iknin qyshkur.
N'bodrum avulloresh lundronin qyqarët
Me ëndrrat e shpresat në bash si flamur.

Nga toka dhe deti, së fshehti, shqiptarët,
Kufirin e frikshëm e çanin ndokund,
Ku pritat e plumbat i prisnin qyqarët,
Po prap' ata iknin në botën pa fund.

Dhe erdhi një dite, kur ikën shqiptarët.
Vaporët e vjetër i mbushën përplot.
Ngarkuar me ëndrra e shpresa qyqarët
Dhe shpirtin e mbushur me gaz e me lot.

Po ikin, po ikin, po ikin shqiptarët
Me lundra, me barka, me trape nga pas.
Mes netësh të errëta shkojnë qyqarët.
Po vendi ku shkojnë s'i do e s'i qas.

Po ç'qenka kështu ky mallkim për shqiptarët?
Të bien, të ngrihen, me mendjen: Të ik!
Të ikin, të ikin kërkojnë qyqarët
Të ngjan se mallkimi i ndjek me kamxhik.

Dhjetor 2000

RILINDËS TË FIKUR-STËRNIPA TË IKUR

Sa mire që vdiqën Rilindësit tanë!
 Të lumët ata që në varret ku janë,
 S'dëgjojnë t'i shajnë, t'u thonë putanë
 Kaq vajzash shqiptare që veten po hanë.

Sa mirë që vdiq ai Bard'i Malcisë!
 Tani do t'i shëmbej kube e qelisë.
 S'do mund ta duronte at' fat t'Eufrosinës
 Që tinës të futet n'bordell të Janinës.

Sa mirë që vdiq dhe Shiroka i shkretë!
 Këtu dallëndyshet më s'ngrehin foletë.
 Në fushë të Rmajit më s'ka gjë të vyer;
 Skeletet, nga turpi, përmbys janë kthyer.

Sa mirë q'u tret si qiriri Naimi!
 Pa çka se e hëngri mundimi, mërgimi.
 Të paktën s'e pa këtë kohë të gjëmës,
 Kur qëngji s'dëgjon më as zëthin e s'ëmës.

Sa mirë, sa mirë që vdiq dhe Faiku!
 Në kohën e duhur më duket se iku.
 Tani, po të ishte, do loste nga trutë,
 Të shihte Evropin si qesh me zulutë.

Sa mirë që vdiq dhe Çajupi i ngratë,
Nuk pa që kjo baltë ish baltë, jo mjaltë.
S'e pa Shqipërinë si e ndyjn' të paudhët
Dhe sytë me lot ja kërrejn' Adhamudhët.

Sa mirë që s'është tani dhe Fan Noli!
Ai që shqiptarëve zëzjarrtë u foli:
"Të jepni për nënën, për nënën, gjithnjë!"
Stërnipat për nënën sot s'bëjnë kurrgjë.

Sa mirë që vdiq prej kaq kohësh Asdreni!
Sido që kaloi në mërgim jetë qeni,
Po lum që s'i pa ca shqiptar' të shkolluar
Që Himn' e Flamurit e kanë harruar.

Sa mirë që vdiq edhe Ali Asllani!
Do plaste të shihte përtej nga Sazani;
Të shihte Otranton - varrezë pa varre,
Ku mbetën, u tretën, kaq jetë shqiptare,

Sa mirë, o Loni që vdiqe dhe tinë!
Tani drenovare më s'gjen në lëndinë.
Tani drenovarja ka zënë Greqinë,
Me djersë dhe lot të fitojë dhrahminë.

Rilindësit flenë... Detyrën e bënë.
I dhanë atdheut dhe jetën dhe gjënë.
Stërnipat e tyre më s'dinë gjë tjetër,
Po veç të braktisin Atdheun e vjetër

Po ikin stërnipat si zogjtë shtegtarë,
 Si patat e egra, me klithm'e të qarë.
 Së largu vjen lajmi: Nga ç'ishin më parë,
 Dikush u martua, dikush është ndarë.

Dikush po bën pare, dikush është hollë,
 Dikush marrka drogë, dikush po ndjek shkollë,
 Dikë e kërkoka kudo policia,
 Dikush paska vrarë dashnoren e tija.

Po ikin nga vendi të rinjt' e të rejtat,
 Po struken te këndi veç pleqt' e të vejat,
 S'po mbjell njeri misër, s'po korr njeri grurë,
 Kanabis Sativa kush dreq e ka prurë?

Ndërkaq Shqipëria s'gjen prehje një ditë.
 Në verë s'ka ujë, në dimër s'ka dritë,
 Diku dalin maska, diku ca banditë,
 Dikush për gjakmarrje vret tjetrin në pritë.

Pa gojë të lë panorama shqiptare:
 Kaq toka pjellore të lëna ugarë,
 Kaq foshnja që lindin nga nëna lipsare,
 Fëmijë që rriten nëpër trotuare.

Po shiten minierat, fabrikat që mbenë,
 Sazanin e bankat të huajt i blenë.
 Një dit', kur të zgjohen shqiptarët që flenë,
 Në vendin e tyre, të tyren ç'do kenë?

Pra, çonju shqiptar, nga ky gjum'i kllapisë!
Mos ikni, o njerëz; po sos koh'e zisë.
Më shumë se kurrë ju do Shqipëria
Që mbeti si nënë pa bij e pa bija.

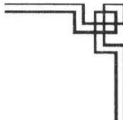
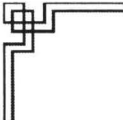
Tiranë 2000

KU LULËZOJNË LIMONAT*

E di një vend, ku lulëzojn limonat?
I bukur fort, por e shëmtojnë demonat.
E shtypën vrasjet, burgjet dhe tallonat.
E shembën piramidat dhe gomonat.
Ah, vend, o vend ku lulëzojnë limonat.

28.2.200

* Varg shumë i njohur nga një poezi e Gëtes "Kennst du das Land wo die Zitrone Bluehn"

SI QEN

Në mesin e natës e vranë një qen,
një qen të pazot që kish zbritur nga fshati
të zotin kërkonte, të zotin s'e gjen...
I zoti për punë, shkoi jashtë, i ngrati
Ku, natën, ca qena e vranë si qen...

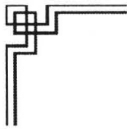

16.6.2006

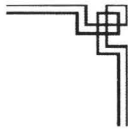
SHQIPTARË

Shqiptarë - të shpërndarë në botën mbarë
Punëtorë, fshatarë, qytetarë gjithfarë,
Punojnë për ca euro, për ca dollarë.
Në djersë të larë por shtrembër të parë.
I pret Shqipëria, i pret duke qarë.

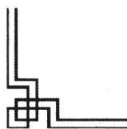
24.2.2007

NË SHQIPËRIN'E TURBULLUAR

“Rreth flamurit të përbashkuar...
Të lidhim besën për shpëtim”.
Po në Shqipërin'e turbulluar
ka një dëshir'e një qëllim:
Gjithkush të niset për në mërgim.

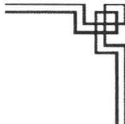
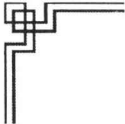
3.3.2006

LUFTËTARËT

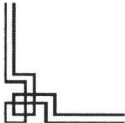
Luftëtar'i bronzhtë mbi pedestal rri.
Poshtë tij - njerëz që luftojnë për jetën
Punë kërkojnë, punë s'gjejnë, të shkretën!
Luftëtar'i bronzhtë - mbi pedestal ngritur
Luftëtarët për jetën - poshtë, t'uritur.

29.4.2007

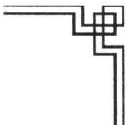
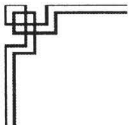
SKLLEVËRIT E MITUR

O, kur mendoj kaq fëmijë të shitur!
O, kur mendoj këta skllevër të mitur,
në duar kusarësh, në duar zuzarësh!
O, kur i mendoj në gjendje lypsarësh!
Pse kaq i hidhur o Zot, ky fat shqiptarësh?

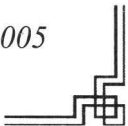
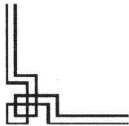
5.8.2006

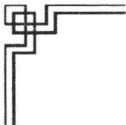

LAHUTA

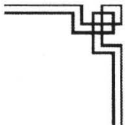
Lahuta po kalbet te kull'e rrënuar,
te fshat'i dëgjuar - tashmë i shkretuar,
do burra të shtruar, i hëngri miniera,
të rinjtë - mërguar në dhera të tjera.
Nga pyjet e prera e akullt fryn era.

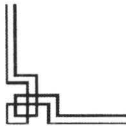
8.5.2005

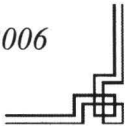
LETRAT

Ai u martua me një në Angli
Asaj, nga ky lajm, gjithë jeta iu ngrys,
Mbi letrat e grisura qante përmbys
Mbi letrat e hershme dërguar prej tij
Që më se tre vjet i pat mbajtur në gji.

25.10.2006

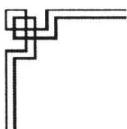

MË IKU SHOKU

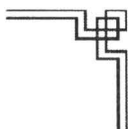
Më iku, më iku shoku im.
Më iku në Itali.
Këtë fotografi
Më la për kujtim.
Ku bën të buzëqeshë
Shoku im.
Po në sytë, në sytë,
Sa shumë trishtim...
Fotografinë mbaj në gji
Dhe më troket në zemër,
Më flet për një emër, për një njeri
Që mund ta shohin shtrembër në Ita!i.
Emër që kush s'i njohu të meta
Njeri i shtypur nga jeta
Vjen tek ti, Itali,
Për ca lireta të shkreta.
Ah, Itali, Itali!
Nga ta dish ti,
Ç'është ai emër.

Nga ta dish ti,
Ç'thesare ka në zernër
Ai njeri.
Emër që do të m'i lëndoje
Plagët e mia të kujtimit.
Njeri i mbytur në detin e mërgimit,
Shoku që do të më mungojë
Në ditën time të varrimit.

14.6.2004

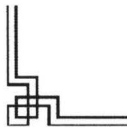

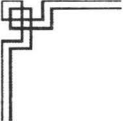
JETIMI INDRIT

Te shtëpi e fëmijës për Vit të Ri
Të afërm erdhën morën fëmijë
Indriti priste te porta gjithnjë
Të afërm s'erdhën, s'e morën atë
U kthye te shtrati dhe qante pa zë

8.8.2007

NJË PUNË

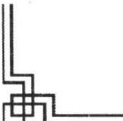
E quante punë ajo vajz'e re

Atë farë pune në kafene.

Mes tymrash duhani dhe erë rakie

Këndonte gjer vonë do kangë dashnije

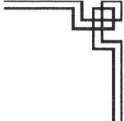
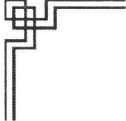
Pijanecët e dhjamur përtypnin me shije.

ME SHPIRT NË DHËMBË? *

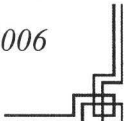
Po ec ngadal' ajo me shkop në dorë,
Kurrikërrusur pak dhe flokë borë.
Do shkojë gjer n'Angli ajo e gjorë
Nuk shkon për Londrën, jo!
Shkon për të bijën
Me shpirt në dhëmbë t'ia rritë fëmijën.

* Në nderim të nënave-gjyshe shqiptare, që me shpirt ndër dhëmbë shkojnë gjer në fund të botës, të rrisin fëmijët e fëmijëve të tyre.

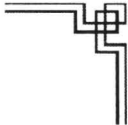
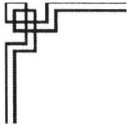

DHE ATA

Dhe pleqtë n'azil që s'u shkon më njeri,
Dhe pleqtë e braktisur diku në vetmi,
E bënë për vendin diçka në rini.
Tani, në heshtje, durojnë t'u shuhet jeta,
Me vete marrin gjithë ëndërrat e shkreta.

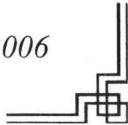
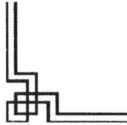

1.12.2006

JETË E THJESHTË

Ajo u martua dhe lindi fëmijë
Si thosh duke qeshur: një bir dhe një bijë
Fëmijët u martuan e lindën fëmijë
Një dit' ikën larg, si po ikin dhe shumë,
Tani ajo s'di se sa net gdhin pa gjumë.

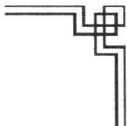
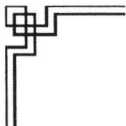

15.7.2006

NJË VIZË

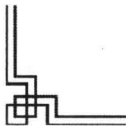
Një vizë, një vizë, një vizë,
Për në Amerikë a Kanada,
dhe duke ngrënë bukë me gjizë,
të shkretën vizë blejnë me para,
dhe shkojnë e s' dihet në kthehen ata.

3.3.2006

LULJA

E quanin Lule. Ish vajzë e bukur.
Një dite e rrëmbyen dhe mbeti e zhdukur.
Diku ndoshta ndodhet mes horrash harbutë
Që s'dinë t'i thonë një fjalë të butë.
S'e quajnë lule po thjesht prostitute.

NË RADHË, TE PENSIONI

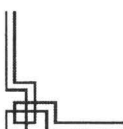
Në radhë çdo muaj të marrin pension,
Në radhë çdo muaj ndonjëri mungon,
Si rrinë në radhë me shkopin mbështetës,
Me radhë, me radhë largohen prej jetës,
Pesëlekëshet mbetur në xhep të xhaketës.

28.6.2006

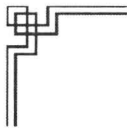
ANGLISHT, ANGLISHT, ANGLISHT

Në shkollë mësojnë anglisht,
këndojnë këngë anglisht,
shikojnë filma anglisht,
okey, përsërisin anglisht.
Po shqipja, ku mbeti? - në bisht...

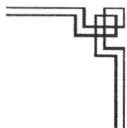

14.5.2006

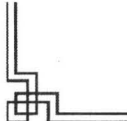

PLEQ NË KAFENE

Të pasurit rrinë këmbë mbi këmbë
Dhe flasin lehtë dhe qeshin nga pak.
Të varfrit flasin me gojët pa dhëmbë
Dhe herë-herë përfliten pa shkak.
Eh... jeta, për ta, ish e hidhur farmak...

15.3.2007

ZJARRE

O malet e Shqipërisë dhe ju o lisat e gjatë!
Ç'ju prenë të gjithve ç'ju prenë me sharrë
të mpreht'e sëpatë,
dhe shkurre shkrumbuan me zjarre dhe pyje
prej pishash e bliri.
nga qindra ullinj qindvjeçarë ka mbetur
një tumul prej hiri.
Rënkojnë ullinjtë e mbetur, të mjerën
Shqipëri ç'e ka gjetur.

10.9.2005

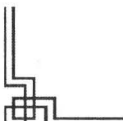
PËRQAFIM NË ZJARR

Një grua greke për ta shpëtuar
U dogj shqiptarja që kish mërguar
U dogjën të dyja, ashtu përqafuar
Në tokën shqiptare shqiptaren varrosën
Në tokën, ku varret dhe hallet s'u sosën.

Natën duke gdhirë
21.9.2007

PISHAT NË GJINAR *

Për pushime shkonte Fori
Tok me nipat në Gjinar
Fori fle tashmë i gjori
Amerika nipat mori
Pishat digjen në Gjinar.

Natën, duke u gdhirë,
4.10.2007

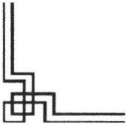
* Gjinari ish vend pushimi malor me pisha shumë vjeçare pranë Elbasanit.

ZJARRE, ZJARRE, ZJARRE

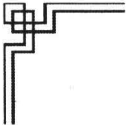

Gjithë zjarret tani janë shuar
Kaq male me pyje - shkretuar...
Shtëpitë - braktisur, shkru mbuar
Banorët e tyre - mërguar.
Shqipëria zë kokën me duar.

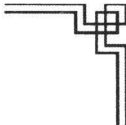

1.9.2007

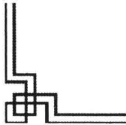

RRUGICA E QYTETIT TË VJETËR

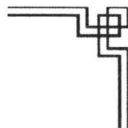
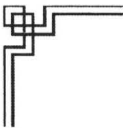
Rrugica ime - tha - tani ka vetëm pleq
Oborre dhe shtëpi - shkretuar mos më keq
Sa herë vij e shkoj s'dëgjoj një zë fëmije
E gjithë rrugica fle si nën një hije zije,
Të rinjtë punojnë tej në ndonjë fshat Greqie.

MBETËN PA VJELË LIMONAT

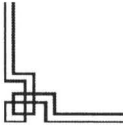
U mbetën pa vjelë të gjithë limonat,
u mbetën pa vjelë dhe gjithë portokallat.
Në fshat mbetën pleqtë të merren me pronat,
dhe po si tespihet numërojnë andrallat,
të rinjt' emigrojnë se s'besojnë përrallat.

4.1.2006

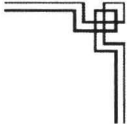
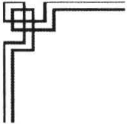
ZOGJTË SHTEGTARË

Nga qielli vijnë zogjtë shtegtarë,
Për dimrin e pranverën lajmëtarë,
Por s' dalin t' i presin njerëzit bujarë.
Të fshehur i presin disa gjahtarë.
Ah, zogj shtegtarë! S' ju shoh dot të vrarë...

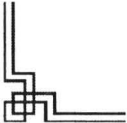
6.11.2006

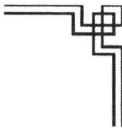
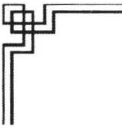

DITË DIMRI

Dhe pleqt' e vetmuar posi kërmijtë
Në faltore venë të ndezin qirinjtë
Dhe luten t'u kthehen shëndoshë të rinjtë
Pastaj kthehen prapë te shtrati, të zinjtë.
Një ditë i gjejnë, të ftohtë, komshinjtë.

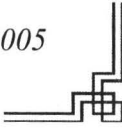
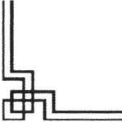

6.12.2006

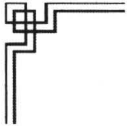

E KTHYERA

Tani që shpëtove nga horri tutor,
Shiko, gjej një burrë të mirë punëtor.
Kaq burra ma ndytën trupin tim të brishtë,
Sa kur shikoj burra më rrëqethet mishtë,
Nuk ka më për mua shtrat bashkëshortor.

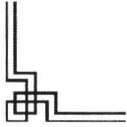
30.4.2005

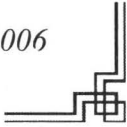
ME TRËNDAFIL NË DORË

Njëgrua me trëndafil në dorë,
për në varreza shkon ajo e gjorë,
një shok që kish e ka tani nën dhé,
fëmijët larg... prej vitesh janë atje,
askush s'i flet, kokulur botën sheh.

19.4.2006

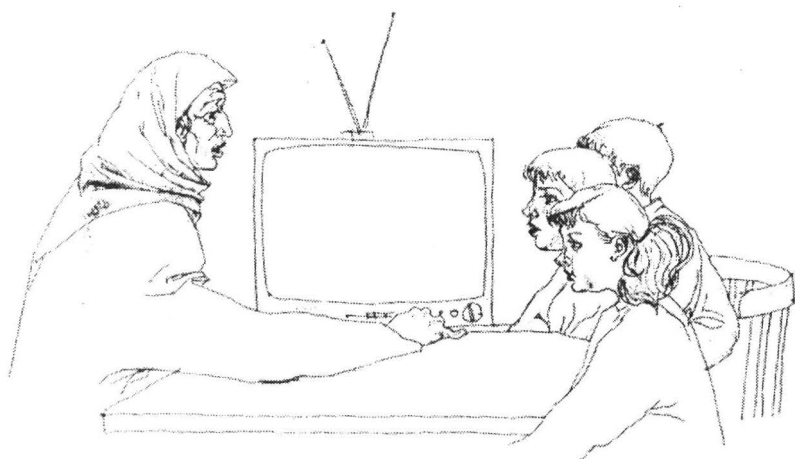

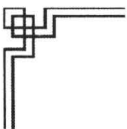

NJË GJYSHE

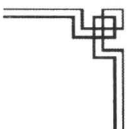
Figurat me ngjyra në televizion,
me zëra të çjerrë përrallisnin ca përralla
fëmija shikon, por fort pak shijon,
fëmija do përrallë prej gjyshes së gjallë.
Ah! gjyshe për përrallë, gjen rrallë e më rrallë.

5.7.2006

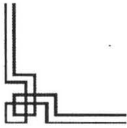

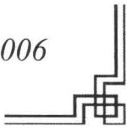
FESTA E GRAVE

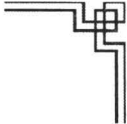
Festojnë gratë, tetë marsin festojnë,
dhe shkojnë me shoqet në kafene,
përplasnin gotat sikur me hare,
dhe bëjnë të qeshin, po lotët kullojnë,
urojnë fëmijët t'u kthehen n'atdhe.

12.3.2006

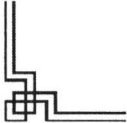

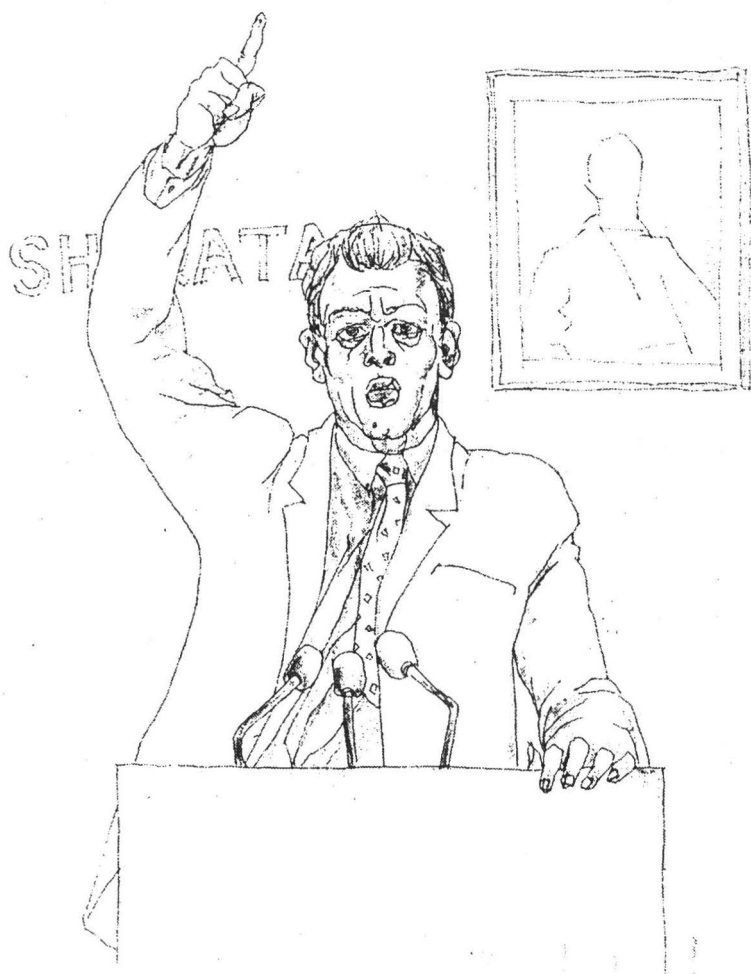

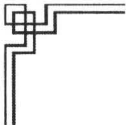
SHOQATA

Me emrin e tij u formua shoqata,
u thanë merita për të dhe lëvdata,
plot mbresa pat sjellë kushdo që u ftua,
dhe mbrëmja solemne fort mirë u zhvillua,
si pas asaj fjalës: “Vdis pa të të dua”.

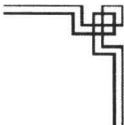

9.7.2006

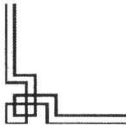

ME NGA NJË GOTË BIRRË

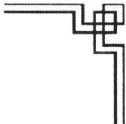
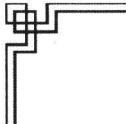
Dy pleqtë po pinë një birrë me shkumë,
ajo më pak, ai më shumë.
kujtonin tok një dite fejese,
të mbetur larg në prag harrese.
tek pinin shihnin ëndërra shprese.

28.5.2006

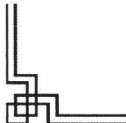

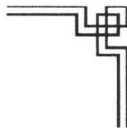
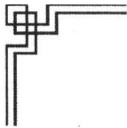
RRITËSJA E LULEVE

Pse qenke kështu në të zeza moj motër?
Për burrin, më la, e s'kam askënd në votër,
e po ç'të bëj, rris lule nëpër saksia,
ta zbukuroj, se sikur më ha shtëpia.
Fëmija? E... si janë sot fëmia.

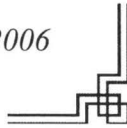
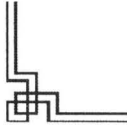
12.5.2006

BINJAKËT

Ka lindur dy binjakë ime bijë,
Por është në Amerikë, s'mund të vijë,
Sa më ka marrë malli, unë e di,
Më ka dërguar plot fotografi,
Ç'i do, puth letra unë, jo fëmijë.

30.6.2006

PRONAT

Do marrim pronat, bir, kam tokë mjaft në fshat
E shesim, blejmë shtëpi, dhashtë Zoti kena fat.

Një ditë miqt' e tij ta pyesin e ndalin:

Shka ban me pronat Prenk? A thue po t' i falin?

Mos fol për prona, vlla, përto ma vranë djalin.

22.6.2007

POROSIA

Vajza - n' Amerikë, djali - n' Angli,
Nëna e sëmure vdiq në Shqipëri.
Porosi kish lënë: "Mos qajë njeri.
E kam qarë veten - lotët më janë sosur
Fëmijëve t'u thoni, kur të jem varrosur.

11.1.2008

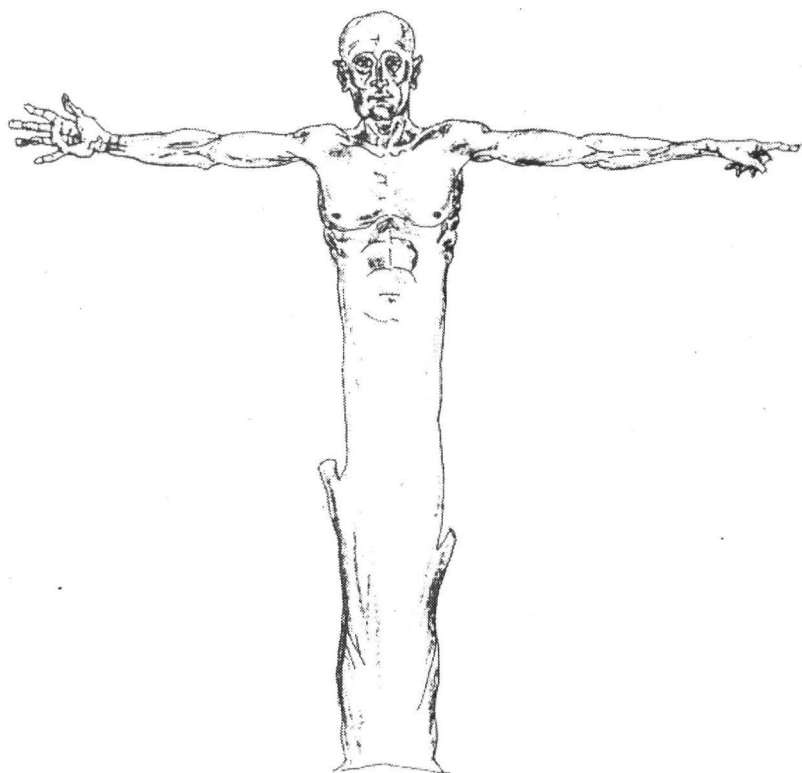

DRURI I VJETËR

Një vajzë - n'Itali, një - në Greqi.
Te njëra-tjetra vete e vij.
Po, asgjëkund nuk mund të rri.
Jam druri i vjetër dhe e di,
Te dheu i huaj s'mund të mbij.

19.5.2005

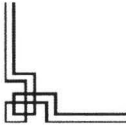
SI KRISHTI NË KRYQ

Fëmi i ngujuar, rri mbyllur si qyq.
Fajtor i pafaj i dënuar pa gjyq
Më keq dhe se Krishti mbërthyer në kryq.
Dhe shkëmbi thërret, po s' dëgjon asnjëri.
Shqipëri, ku po shkon, Shqipëri?

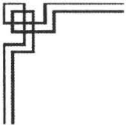
13. 1.2008

KU?

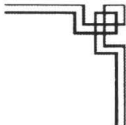
Këtu një gjakderdhje, atje një gjakmarrje
Këtu një vetëvrasje, atje një vetëvarje
Një vajz' e dhunuar, një treg i shkrumbuar
Fëmijë të droguar, të pashkolluar
Shqipëri e vonuar, ku je duke shkuar?

15.1.2008

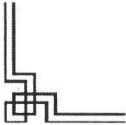

KJO BRENGË MËRGIMI

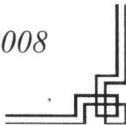

E sollën të mbyllur atë në qivur
Pat ikur e mbetur larg vendit qyshkur.

E ëma, i ati të tretur nën dhé
Së bashku me ta e varrosën pardje
Kjo brengë mërgimi i hëngri të tre.

11.4.2008

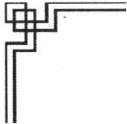

SI MJER AI QË S'KA ATDHE *

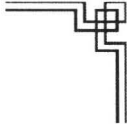
Në dhë të huaj - mbetur, harruar
Në dhë të huaj - të pasuruar
Në dhë të huaj ndonëse martuar
Askush s'i do ata vërtet atje.
Si mjerë ai që s'ka atdhe.

28.1.2008

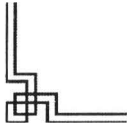
* Ky titull është marrë nga vargu i një poezie të filozofit gjerman Nitsche (Niçe). Në gjermanisht vargu është kështu: "Weh dem, der keine Heimat hat".

LA MAMMA

“Mamma son tanto felice...” *
Këndon gazmor shqiptari në traget
N’Itali mërgimtar prej dhjetë vjet
Arriti! Zbriti! Vrap nëpër qytet.
Medet!. Ah! Nënë të vdekur e gjet.

3.5.2008

* Vargu i parë i një kënge shumë të njohur italiane që fillon me fjalët:
“Nënë, jam kaq i lumtur sepse , po kthehem te ti...”

JETË VETMITARE

Shëtit, shëtit ai
Dhe diell qoft apo shi,
Shëtit përditë
Poshtë e përpjetë
Me biçikletë,
Vetë...
Përpara qenin ka
Në kosh,
Si kalama.
Dhe rrugën merr
Kodrës përpjetë
E zbret përposh
Pa zhurmë, pa zë.
Shtëpia s'e nxë.
Ç'të bëjë në të? .
Bosh...
E gjora grua
Ka kohë që e la...
As djalë, as nuse s'ka,
As nip, as mbesë.
Dhe kur të vdesë
Nuk do të vinë dot ata
Që atje larg,
Në Kanada.

RRUGICA E VJETËR

Këtu, në rrugicë, s'lodrojnë fëmijë.
 Nuk sheh në sofat, ndonjë plakë të rrijë,
 Të prish' a të thurrë një triko me shtijë.
 Shtëpizat e vjetra banorë më s'kanë,
 S'përkund njeri djepin, s'këndon nina-nanë,
 Mullagat, shpatolet n'oborret u thanë,
 Qershijat në pemë vijn'zogjtë i hanë.
 Postieri kalon, po s'troket n'asnjë derë.
 Të rinjt' u shpërndanë në botë kaherë.
 As pleqtë më s'janë që ishin një herë.
 Ka mbetur e mjerë rrugica e vjetër
 Dhe emrin ia hoqën, i vunë një tjetër,
 Një emër që krejt i harruar do mbesë,
 Se s'ka për ta shkruar kurrkush në adresë.

. 12.02.2001

NUMRI I TELEFONIT

Dje prisha një numër telefoni,
Një miku im na la...
Sot prisha një numër tjetër,
Një shoku im i vjetër,
Me grua, me fëmijë,
Më iku në Kanada.
Kur do të vijë?
Nuk vij, më tha,
Po do të të shkruaj letër.
Ç'e dua letrën, vëlla?
Harromë dhe ti
Posi fëmijët e tu
Që s'do të vinë më këtu.
Dhe po të vinë, ata,
Do flasin gjuhë tjetër
S'do të më thonë më
Xhaxha...

MONOLOGU I MËRGIMTARIT

*Kudo që shkoj a rri
Më dhemb zemra në gji*

Eci nëpër trotuare.
Shoh njerëz, po s'njoh njeri
Dhe futem nëpër dyqane
Ku gjej plot mrekulli.
Më duhen prej tyre plot gjëra,
Më duhen ndoshta të tëra
Të marra një nga një...
Kaloj nëpër to i vetmuar,
I heshtur si gjithnjë.
Përpara më dalin pasqyra,
Shoh veten, e pyes: Pse hyra ?
Më sheh, më sheh e s'bën zë.
Së fundi, nga gjithë sa pashë,
E ndjej se s'më duhet asgjë.
Largohem ngadalë, ngadalë,
Ngjit shkallë dhe hyj në shtëpi.
Shtëpia - në papafingo -
Me dyer e dritare fringo

Dhe fringo kudo të shikosh,
Po mua më duket krejt bosh.
Heq këmbët hosh e hosh
Dhe shkoj shikoj te dritarja
Nga Lindja në Perëndim:
Gjithçka, gjithçka e bukur,
Po s'është vendi im.

Gjermani nëntor 1995

LIDHJA ME MËMËDHENË

Po si ta këpus këtë kërthizë
Që më lidh me ty mëmëdhe?
këtë kërthizë që më lidh me ty
E të trishtimeve që më shtje
Kërthizë e dhimbjeve
Me gura lotësh në sy...
Po ku këputet dot kjo kërthizë
E fortë, si litar çeliku?
Dikush e këputi dhe iku.
Këpute dhe ti, më thotë miku,
Këpute, më këshillon shoku.
Jal Filani iku, sëtoku
Me grua, me fëmi.
Dhe shih:
Ai farë maloku,
U bë Zotëri.
Këpute dhe ti!
Po si ta këpus këtë kërthizë
Që më lidh me ty Mëmëdhe?

Më thuaj!
Me se të ushqehem pastaj,
Me gjak të huaj?
Dhe nga t'ia mbaj?
Të endem në udhët e botës pa skaj
Sa të më bëhen shputat shuaj?
Më thuaj!
Më thuaj!

20.1.2000

VAJZA E PENSIONISTIT

E mbylla, -tha. Dola në pension.
Dhe gruaja më doli.
E thithi cigaren fort
Dhe prapë foli:
Kështu e patëm për short
Me një palë rroba të vjetra
Për dasmë e për mort
Këpucët, po, të reja i kam,
Se, në punë, me nallane rri,
Me nallane vete e vij,
Punëtor, unë,
Furrxhi.
Po çupa më mbaroi inxhinieri.
Shikoje, po deshe, librezën,
Se, unë, s'di.
Shih!
Vetëm dhjeta ka.
Dhe i ka marrë vetë,
Se, siç e di, mua s'më njeh njeri.

Dhjetë ka marrë, dhjetë,
Po ç'e do?
Ku të gjejë punë kjo e shkretë?
Më thuaj dhe ti,
Ku ta çoj?
Në Greqi?
Të vejë të lajë haletë
Se s'paska punë në Shqipëri?

18.07.1992

SHËN MARIA

E shoh kudo, ku ka semaforë:

Një grau e gjorë

Me leckën në dorë,

Foshnjën në krahë

Përmes makinave shkon,

Vrapon,

Nget.

Xhama pastron,

Shikon, s'flet,

Pret t'i japin gjësend.

Po drita e blertë ndriçon

Dhe lumë veturash vërshon.

Ajo qëndron në vend,

Një monument i përkorë:

Grua me leckë në dorë,

Me foshnjë në krah.

Grua pa burrë,

Foshnjë pa baba.

Ku fle?

Ku ha?

Ku rri?

Shën Mari

Me foshnjë në gji,

Mes katër udhësh,

Në Shqipëri...

PASAPORTA E HUAJ

Ia dhanë pasportën e huaj.
Nuk iu besua.
Sa mosbesim i qe mbledhur!
Me dorë të dredhur
E hapi.
Nënqeshi, kur pa foton e tij.
E mbylli,
E puthi,
E vuri te balli,
E futi thellë në gji.
Pra, plasi djalli, - tha.
S'jam i huaj tani,
Jam anglez!
Kështu jemi ne,
Të tre, me çun e me grua.
S'jam i huaj unë,
Do shkoj ku të dua,
Do të gjej punë,
Nuk do të vuaj.
S'më pyet më njeri: "ç'je ti?"
Ç'jam unë?
Anglez!
Hapu kufi!
Do eci serbes,

Do shkoj dhe në Shqipëri.
 Në Shqipëri?
 Ç'më mbeti atje?
 Hiç. Një copë shtëpi, karakatinë.
 Do ta shes shtëpinë.
 Ç'më mbetet më?
 Asgjë.
 Ah, po... Babaj dhe nëna
 Në Shtish Tufinë.
 Po unë?
 Këtu do të vdes,
 Këtu do të mbes,
 Në ndonjë varr anglez.
 Po djalit porosi do t'ia le,
 Madje do ta ve në be,
 Që eshtrat të m'i çojë
 Atje!
 Do të vij një ditë,
 Do të vij, nëne!

9.10.2000

DËBIMI

E dëbova qenin e mërdhirë
Që rrinte shtrirë
Te porta ime.
Ngadalë, ngadalë,
I dobët,
Çalë, çalë, të ikte u çua.
Të mund të fliste ndonjë fjalë
Ç'do të më thoshte mua?
Hyra në shtëpi.
U ula të rri,
Po s'mundja që s'mundja ta harroja.
Ç'bëral Ç'bëra! - thoja.
Dhe dola përsëri
Ta ndaloja, ta ledhatoja,
Po ai kishte kaluar udhës përmatanë.
Makinat shkonin me furi
Ta shihja më s'më lanë...
Bobo, - thashë, - bobo!
Kështu i dëbojnë kudo,
Në çdo anë,
Kështu i dëbojnë dhe njerzit tanë...

MARRËZITË

O vend, si s'mund ti'shërosh manitë!
T'u shojtën bijtë nga hasmëritë.
Ngujuar çunat nëpër shtëpitë
E shohin shkollën që nga frëngjitë.

Kudo gjakmarrja ka zënë pritë
S'kursen as pleqt' as çilimijtë.
Ndërsa fetarët ditëpërditë
Në kishat luten dhe në xhamitë.

Ata që humbën dikur shtëpitë
Bëjn gjyq' e sherre me qiraxhinjtë.
Për pasuritë, trashëgimitë,
Vëllai vëllajit po i nxjerr sytë.

Gjith' emigrantët, që në kufijtë,
Liretat fshehin apo dhrahmitë,
Se dalin maskat si lukunitë
Në rrugë i rrjepin dhe në mesditë.

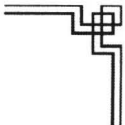
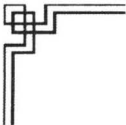
Për t'i rishkruar mbrapsht historitë
Qytetar nderi bëjnë bashkitë
Kufomat, nxjerrë nga kalbësitë,
Bufonat bëjnë biografitë.

Kur do na ndritë vallë një dritë
Të shohim veten dhe marrëzitë?

VULA E DASHURISË

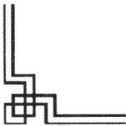
U puth, u përqaftua,
Me nënën, me babanë.
U ndanë...
Tek dilte,
Portën puthi mënjanë.
Me burrin përkrahu
Ikën larg Shqipërisë.
Ikën, ikën ata.
Mirupafshim mama!

Dy buzë të kuqe la
Te porta e shtëpisë
Vulën e dashurisë

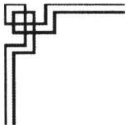

SHTËPIZA E VJETËR

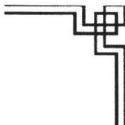
Oh ç'më mbeti shpirti te shtëpia jonë
Për çudi, shum' ëndrra më çojnë gjithmonë
Po, n'atë shtëpizë, ku më shkoi të ritë
Ku së pari pashë qiell, diell, dritë
Ah, dhe ajo, si ëndrrat do zhduket një ditë.

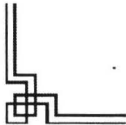
1.9.2007

GJIMNAZI I VJETËR

O, sa larg kam mbetur nga gjimnaz' i vjetër!
Sa doja ta shihja dhe një herë tjetër
Por, tani po flenë të gjithë profesorët
Shumë shokë klase s'janë më, të gjorët.
Sot në kopsht kujtimesh bredh e i shtyj orët.

16.5.2007

LIBRAT E HEDHURA

I hodha kaq libra të shkollës sime,
Të vjetra, të prishura, por, plot kujtime
Prej tyre më lindnin kaq shum' ëndërrime
Që jeta e ashpër i dëboi përngahera
Ah! Librat e shkollës në malin me plehra.

30.9.2006

DËBORË

I huaj në vend të huaj,
As vetë s'di pse vuaj
Në mendje çfarë s'bluaj!

Dëborë bje, dëborë bje,
Si në qytetin tim,
Po s'di përse në shpirt më shtje
Kaq tepër dëshpërim.

Dëborë bje dhe era ngreh
Shtëllunga fluturim.
E shoh me nge si dikur, dje,
Dhe ndjej kaq mallëngjim.

Dëborë bje dhe gjithçka fle
Si n'ëndërr pa mbarim,
Po zemra rreh si ergjelé
Që rend e s'gjen shpëtim.

Gjermani, 1995

MIKU IM ASTRITI *

Një dite iku në mërgim
Dhe miku im, Astriti
S'di ç'bën për punë dhe strehim
Si emigrant, Astriti.

Kaluan dit'e muaj plot
S'di ç'bën andej Astriti
Nuk di në gjeti punë sot
I gjori mik, Astriti.

“Ja, jam këtu, në Washington”
Më flet nga larg Astriti.
Zë dridhur flet në telefon
Me mallëngjim, Astriti”.

* Emri është thjesht simbolik.

Kam punë, - thotë, - kam ku rri,
Kam pare, - thot' Astriti
Po, kur do kthehem nuk e di
Tek flet, rënkton, Astriti.

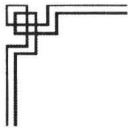
Kalon një vit, kalon dhe një
S'kam lajme nga Astriti.
Telefonoj, dëgjoj një zë.
S'më ngjan të jet' Astriti.

Më del një zë që s'më kupton
A ndoshta më bën bisht.
Astrit! - thërras. - A më dëgjon?
"He died!"* - ma kthen anglisht.

* "Vdiq!" ang.

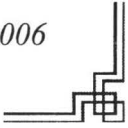
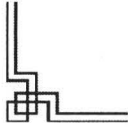
He died! He died! He died! Ky zë
Përplaset mur më mur
Po s'më besohet që atë
Ta sjellin në qivur.

Edhe të tjerë te ky vend
Po vijnë si ti Astrit.
Dhe vargu im si plumb m'u rënd,
S'vazhdoj dot më, Astrit!

FLUTURA

O, ç'po flatroka kjo flutur e bardhë,
për të pleqëria dhe ndoshta ka ardhë
po s'dashka të dergjet, të struket e fjetur,
kërkon të shijojë si unë, e etur,
nga jeta që iku, ndopak që ka mbetur.

26.7.2006

INXHINJERËT E VJETËR

*Në nderim të inxhinjerëve
burra dhe gra që punuan
në kantjerët e ndertimit
në Tiranë dhe kudo nëpër
Shqipëri*

Inxhinjerët e vjetër,
Ah, inxhinjerët e vjeter,
Njerëz të lodhur,
Të munduar,
Të shkatërruar,
Nga peshat e renda,
Ngarkuar
Në punët, ku patën punuar
Inxhinjerët e vjetër
Nga ndonjë herë të lavdëruar
Përherë shtrembër vështuar
Të mosbesuar
Me pune mbi punë ngarkuar,
Ku ishte me vështirë dërguar,
Të përçmuar,
Te mirat e tyre harruar
Të keqtrajtuar, të keqpaguear,
Dhe nje dite dolën në pension
Dolën, po dolën

Në pamje kaq shumë të moshuar
Flokët rënë zbardhuar
Në ballin e lartë plot rrudha shtuar
Thelluar
Në trup dobësuar
Dolën dhe ecin ngadal,
Të heshtur të pa fjalë
Mbi një bastun mbeshtetur,
Me veshtrirn tutje tretur
Ecin e ecin të papërshtëndetur
Nga njerzit që u kalojnë pranë
Inxhinierët e vjetër, në qytetin e madh,
Të huaj kanë mbetur.
Të panjohur janë,
Inxhinierët e vjetër,
Veshur me rrobat e mira,
Të vjetëruara,
Me këpucë të vjetra
Të llustruara
Një herë në muaj
Venë radhën të zënë
Të marrin ca pak para
Pastaj largohen ngadalë,
Mbi bastun mbështetur
Për punë të etur, pa punë mbetur.
Disa ndër ta mbetur pa gra.
Sëbashku venë të pinë kafënë,
Tek kjo kafene ku ishin dje, pardje
Dhe atje askush s'i njeh ata.

Kamarieri u thotë xhaxha
 Kafënë pinë ca nga ca
 Rrinë sa rrinë
 Dhe për të mbytur mërzinë,
 Bejnë të flasin po, ç'të thonë s' dinë,
 dhe çohen ikin ngadalë,
 Të heshtur, të pafjalë,
 Përmbi bastun mbështetur
 Futen në shtëpi, në vetmi,
 Ku netët do t'i gdhijnë pa fjetur.
 Po, një ditë do të vinë,
 Ti marrin, t i çojnë në një lëndinë
 Ku dhe të tjerë inxhinjerë
 N'atë lëndinë shtrirë rrinë
 Atje do rrinë një pas një
 Edhe këta përgjithnjë
 Po pranë gurëve të ilustruar
 me ata emra bukur shkruar
 Askush nuk ka për te kuptuar
 Se, nën lëndinën e bleruar
 Po flenë ca njerëz të lodhur,
 Të munduar,
 Që jetën e jetuan pa e shijuar.
 Inxhinjerë të vjetër,
 Ah inxhinjerë të vjetër,
 Me ca pak fjalë në një copë letër,
 Jetën tuaj s'e përshkruaj dot
 Se në cepat e syve
 Po më përvëlon një lot.

KODRAT ME KRYQE

N'ato kodra,
Ku ngrihen me mijra kryqe
Nga shiu i lotëve të larë.
N'ato kodra,
Ku flenë mijra ushtarë të vrarë
Për ti nderuar në sytë e botës mbarë
Një ditë në vit vinë të lartët zyrtarë
Me kurora në duar dhe lule gjithfarë.
Dhe mbajnë fjalime plot lavdërime
Për mijrat e vrarë nëpër luftime
Për heroizma, trimëri e lavdi
Dhe kujtimin e tyre në përjetësi
Pastaj kokulur mbajnë një minutë zi
N'ato kodra,
Ku flejnë mijra ushtarë të vrarë
Për ti nderuar në sytë e botës mbarë
Një herë në vit klith e kumbon një fanfarë
Fanfarë, fanfarë
Që klith e kumbon mot për mot
Fort e më fort klith e kumbon sot
Jo të vdekurit por të gjallët
kumbo e zgjo!
T'i thonë luftës jo!
Sikur ta bënje dot...

HOMERI

Homeri përmes errësirës
I shihte të gjithë perënditë
Dhe në kërkim të më së mirës
Prej tyre vinte merrte dritë

Edhe me dritë perëndish
Gatuante këngët Homerit
Që vendit pa dritë, ku ish
T'i sillte pak dritë, i mjeri

Të gjithë e dinë tani
Që ishte i verbër Homerit,
Por përbrenda territ të tij
Ai kish një dritë ylberi.

Kjo dritë ylberi na thotë
Se lufta e Trojës mbaroi
Pas shiut të gjaktë në botë
Fillon jet' e re tjetërsoj.

Dy armiqt' Akil dhe Hektor,
Ti flakin tej shpat' e mburojë
Dhe me dëshirë, jo me zor,
Njëri tjetrin ta përqafojë.

Bot' e verbër nëse tani,
Këtë nuk do mund ta kuptojë,
Do përfundojë shkrumb e hi
Siç përfundoi dikur një Trojë.

SHËNIME MBI JETËN DHE KRIJIMTARINË E AUTORIT

Petraq Ilo Kolevica, tashmë i njohur prej kohësh si arkitekt, përkthyes e shkrimtar, lindi në Korçë me 11.01.1934. Tek ai qytet kreu shkollën fillore e të mesme. Në vitet 1952-57, kreu studimet e larta në Fakultetin e Inxhinierisë së Ndërtimit në Universitetin e Tiranës. Falë prirjeve të veta, punoi si arkitekt dhe gjatë asaj karriere profesionale projektoi mjaft vepra të rëndësishme banimi e social-kulturore që u ndërtuan në Tiranë, Korçë, Vlorë dhe qytete të tjera.

Veprimtaria krijuese e tij në këtë fushë, ku punoi pa ndërprerje për 18 vjet është mjaft e gjerë dhe në kohë të vet është vlerësuar me Urdhër Pune dhe Çmim Republike, por edhe u pat kritikuar ashpër për prirjet e tij ndaj Arkitekturës Moderne, gjë që solli pasojat e këqija të largimit nga profesioni i tij i dashur.

Në vitin 1991, nga kolegët e tij u zgjodh Kryetari i parë i së parës Shoqatë të Arkitektëve Shqiptarë.

Që nga viti 1990 ishte ndër përkrahësit e parë aktivë të proceseve demokratike në Shqipëri dhe në janar të vitit 1991, që në numërin e parë të gazetës "RD" (Rilindja Demokratike) ishte anëtar i Këshillit Botues të saj. Po atë vit u zgjodh deputet i Partisë Demokratike në Parlamentin e parë pluralist postkomunist në Shqipëri. Me këtë akt filloi dhe u mbyll karriera e tij politike.

Nuk ka kryer ndonjë shkollë gjuhe apo letërsie, por falë prirjeve dhe studimeve të veta mundi të zhvillojë një veprimtari mjaft të begatë letrare duke filluar me përkthimet e poezive.

Qysh kur ishte student filloi përkthimin nga rusishtja të poemës “Demoni” të poetit të shquar rus M.J.Lermontov, që u botua në vitin 1961 dhe deri më sot është botuar gjashtë herë.

Në vitin 1986 botoi të parën antologji në shqip të poezive gjermane dhe austriake me përkthime nga origjinali gjermanisht. Në vitin 1989 botoi të parën dhe deri më sot të vetmen antologji të poezisë japoneze të prirë nga një shkrim-panoramë të historisë së zhvillimit të asaj poezie që nga fillimet më të hershme deri pas Luftës së Dytë Botërore. Kjo antologji u ribotua në vitin 2001. Në vitet 1994-96, botoi dy vëllimet “Perla nga perlat” dhe “Nektar poetik”, me përkthime poezish nga poetë të shquar të vendeve të ndryshme të botës (Evropë, Rusi, Kinë, Indi, Amerikë).

Më 1998 dhe 2000, u botuan respektivisht librat me përkthime poezish nga gjuhët origjinale “Kam njohur sy, o, ata sy” (poezi ruse) dhe “Poezi gjermane, austriake, zvicerane”. Në të dy vëllimet përmbliidhen ribotime të përkthimeve të mëparshme dhe mjaft poezi të reja. Janë të pajisur gjithashtu me foto dhe biografi të poetëve, ndërsa vëllimi me poezitë gjermane, austriake dhe zvicerane është i pajisur dhe me një shkrim të gjerë të historisë së zhvillimit të poezive të atyre vendeve.

Në vitin 2001 u botua vëllimi “Zëra nga larg” ku përmbliidhen ribotime të poezive të përkthyer e të botuara më parë, por dhe shumë poezi poetësh të tjerë të panjohur në Shqipëri.

Në vitin 1997 botoi përkthimin nga gjermanishtja të librit në prozë “Letra gruas sime të vdekur”. Per këtë libër me përmbajtje dhe stil të shkruari të veçantë, përkthyesi i njeh vetes meritën që ia solli letërsisë shqipe këtë libër të varrosur ndoshta përfundimisht që më 1943. Merita të tjera të përkthyesit do t’i gjejnë ndonjëherë kritikët që do të bëjnë krahasimet me origjinalin gjermanisht..

* * *

Më 1992 botoi për herë të parë veprën me shkrime origjinale në prozë, librin “Lasgushi më ka thënë” që përmban shënime nga miqësia e gjatë dhe bisedat me poetin Lasgush Poradeci. Ky libër nga përmbajtja dhe mënyra e të shkruarit është i pari i këtij lloji në letërsinë shqipe. Më 1999 këtij libri iu bë një ribotim me disa plotësime dhe cilësi botimi mjaft më të mirë.

Më 1993 botoi për herë të parë librin me poezi origjinale të titulluar “Këngë nga koha e keqe”, ku përmbledhen poezi origjinale të shkruara vite më parë, por që s’mund të botoheshin në kohën e regjimit të diktaturës komuniste, sepse ishin me përmbajtje të qarta kundër saj. Më 1997 botoi librin “Arkitektura dhe diktatura” libër ky me përmbajtje të veçantë dhe gjithashtu i pari i këtij lloji në letërsinë shqipe. Ky libër u ribotua me mjaft plotësime në vitin 2004. Këtu përshkruhet karriera e tij profesionale si arkitekt e nëpërmjet saj, jepet një panoramë e gjerë e vështirësive, poradoksve dhe dëmeve të shkaktuara në këtë fushë nga ideologjia sunduese komuniste ndaj arkitektëve dhe arkitekturës

Më 1997 botoi gjithashtu librin “Me Mitrushin” ku përmbledhen shënime nga miqësia 10 vjeçare me shkrimtarin e shquar Mitrush Kuteli.

Më 1999, botoi librin me shkrime origjinale në prozë “Kështu ngjitesh tek yjet”, ku përmbledhen përshkrime nga jeta e shkrimtarëve, piktorëve skulptorëve, arkitektave etj., të shquar shqiptarë dhe botërorë, sesi i kanë përballuar ata vështirësitë e jetës për hir të misionit të tyre të krijimit artistik në shërbim të njerëzimit.

Më 2000, botoi librin me poezi origjinale “Të korrrat e vona” ku përmbledhen poezi të botuara më parë si dhe poezi të reja.

Më 2002, botoi librin “Autobiografia e Ismail Kadaresë në vargje” ku jepet një vështrim kritik mbi krijimtarinë poetike të këtij shkrimtari të ndikuar thellësisht nga ideologjia komuniste e kohës.

Më 2000, botoi romanin “Kuja e kohës” me motive nga vështirësitë në punën e kuadrove të projektimit e të ndërtimit në kohën e diktaturës komuniste në Shqipëri. Më 2002, botoi romanin “Varri i fshehtë” i cili, nga përmbajtja dhe mënyra e të shkruarit, është i pari i këtij lloji në letërsinë shqipe.

Më 2003 botoi librin me poezi origjinale “Zëri që thiri në shkretëtirë”. Me poezi origjinale janë dhe librat “Tanka të hidhura” (2005) “Plagë shqiptare” dhe “Tinguj lirikë” (2008).

Për librat e botuara me shkrime origjinale në poezi e prozë nga kritika anemike e kohës, atij që i është tekur të flasë për to, ka thënë fjalë të mira.

Shpërblimin më të mirë autorit ia kanë dhënë mjaft lexues miq e të njohur që s’kanë nguruar t’i shfaqin kënaqësinë e tyre nga leximi i librave të tij.

**PRESIDIUMI I KUVENDIT POPULLOR
TË
REPUBLIKËS POPULLORE SOCIALISTE
TË SHQIPËRISË**

I JEP

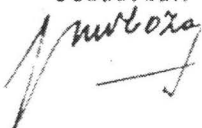
PETRAQ ILO KOLEVICS

URDHRIN E PUNËS TË KLASIT II

Tiranë, më 7.5.1983

Dekret Nr. 6767

SEKRETARI:

KRYETARI:

PER PUNE TE PALODHUR NE ZGJIDHJEN E
PROBLEMEVE TEKNIKE ME CILESI GJATE PROJEK-
TIMIT DHE ZBATIMIT TE PUNIMEVE TE MUZEUT
HISTORIK KOMBETAR E VEPRAVE TE TJERA.

**KESHILLI I MINISTRAVE
I
REPUBLIKES POPULLORE SOCIALISTE
TE SHQIPERISE**

I JEP

PETRAQ ILO KOLEVICA

ÇMIMIN E REPUBLIKES

Të shkallës së tretë

Tiranë me. 17.11.1984
Vendim Nr. 274

**KRYETARI I KESHILLIT TE MINISTRAVE
(ADIL ÇARÇANI)**

Adil Çarçani

ME KETE MOTIVACION:

"PER ZGJIDHJEN TEKNIKO-ARTISTIKE ME
NIVEL TE LARTE DHE HARMONIZIMIN E PERMBAJTJES E
TE PLATFORMES HISTORIKE ME FORMEN ARKITEKTO-
NIKE TE MUZEUT HISTORIK KOMBETAR."

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
PRESIDENTI I REPUBLIKËS

I jep

Zotit Petraq Kolevica

Urdhrin "Mjeshtër i Madh"

"Për kontribut të rëndësishëm në urbanistikën dhe arkitekturën e re shqiptare,

Për merita si personalitet i kulturës kombëtare."

Tiranë, më 26.10.2004

Nr. dekretit 4368

PRESIDENTI

ALFRED MOISIU

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
Këshilli i Bashkisë Qytetit Korçë

Qytetar Nderi

Këshilli i Bashkisë së Qytetit Korçë
me vendimin Nr. 90 datë 7 dhjetor 2004
i jep Titullin

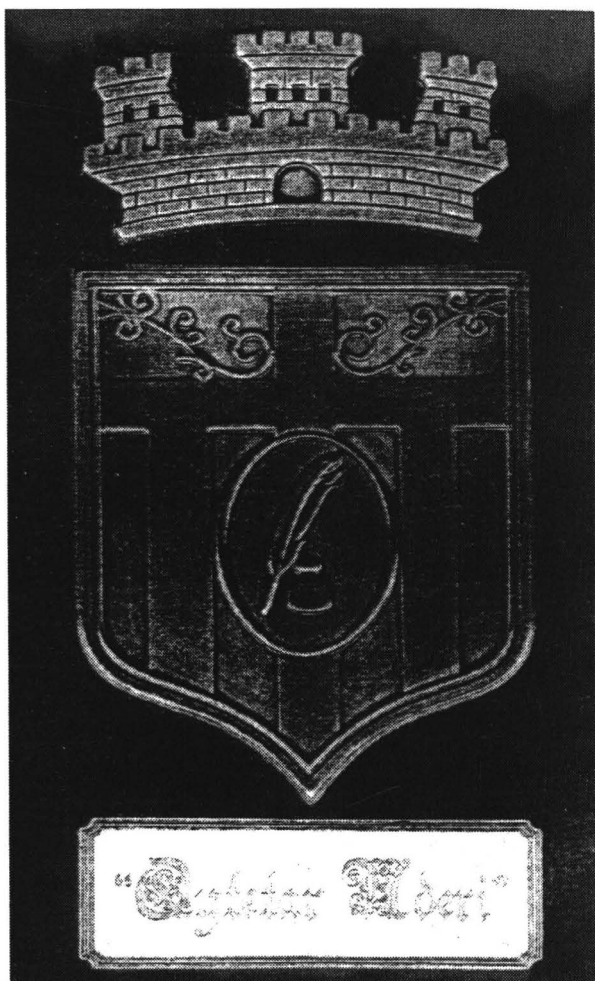
Qytetar Nderi
Petraq Kolevica

Kryetari
Gjergji Mero

Me motivacionin:

*"Për merita të shquara
në fushën e arkitekturës, të artit duke krijuar vepra
që kanë lënë gjurmë të shquara në fondin e artë
të kulturës sonë kombëtare"*

KLUBI I SHKRIMTARËVE
"BOTA E RE"
KORÇË

DIPLOMË "KURORA E POEZISE 2004"

Z. PETRAQ KOLEVICA

*Për ulera të mirëfillta letrare që ka sjellë
në artin poetik shqiptar, si një zë i veçantë lirik
dhe përkthimet me ulera të konsiderueshme artistike.*

Korçë, më 7.05.2004

KRYETARI
SKENDER RUSI

Skender Rusi

Skulptura dekorative
që m'u dha bashkë me çmimin
"KURORA E POEZISË"

PËRMBAJTJA

TË KORRAT E VONA.....	5
VARGJET E MIA	9
 NË NDERIM TË TË MËDHENJVE I.....	11
HIMN POETËVE	12
REQUIEM NAIM FRASHËRIT	13
GJERGJ FISHTËS	15
FAN S. NOLIT	16
URIM, LASGUSH PORADECIT	17
LASGUSHIT	19
MITRUSH KUTELIT	20
KËNGËT E PARA	21
NËNA	23
MËSUESES	24
SHOKËVE	25
SHOKUT	26
ELEGJI	27
KOHA E HERSHME	28
 KËNGËT E SHPIRTIT II.....	31
DASHURIA	33
E DIEL E TRISHTUAR	34
KËSHTU TË DUA	35
NE	36
VEGIMI	37
KUR HËNA QESH...	38
E DASHUR, FLI	39
PA TY	40
DET DASHURIE	41
ARUSHA E MADHE	42
PRANVERA	43
VIT E PËRVIT	44

FLLADI PRANVEROR	45
THESARI	46
PETALET	47
SA BUKUR, DY NJERËZ, DORË PËR DORË	49
N'ATË PRILL	50
MERRMA DORËN	51
NATË PA GJUMË	52
ËNDËRR	53
NJË DASHURI E PA MBARIM	54
KJO DASHURI	55
FLOKËT	56
FOTOGRAFITË	57
PUTHJA	58
JETA JONË	59
DHE PAK PRANVERË	60
DUKE FALUR DASHURI	62
NJË JETË	64
PËRJETËSIA JONË	67
SYTË	70
TI	72
DËSHPËRIMI	73
DHE NË JAM KËTU KU JAM	74
SHPIRTI	75
STALAKTITET	76
PRANVERA E HIDHUR	77
LULE NËN DEBORË	79
NË KORRIDORET E BARDHA TE ZEMRËS	80
SIRENA	81
DALLËNDYSHJA	83
SI DETI	84
KËNGA	85
PLAGËT E VJETRA	86
KËNGË NGA KOHA E KEQE III	87
NOCTURNE	92
VITET QË VIJNË	93

MURET PREJ BETONI	94
DOM PJETRI	95
TË BURGOSURIT	98
DAMARËT E PRERË	100
ORIZORJA	102
URA	104
1-KËNGA E KËMBËVE	108
2-KËNGA E DUARVE	110
3-KËNGA E SYVE	112
AUTOBUSËT	114
RADHA	116
NJË JETË DHE NJË VDEKJE	118
BARDH E ZI	119
FLAS TA DINË ATA QË DO TË VIJNË	120
MIQËSIA	121
GRATË E NDËRTIMIT	122
VAJZAT QË SHTROJNË PLLAKA	124
VAJZA E REPARTIT TË QËNDISJES	125
INTELEKTUALJA SHQIPTARE	126
PENSIONISTI	128
BUROKRACIA	130
LOTËT E LIRISË	131
SHËNIM PËR POEZINË "POLONIA"	133
POLONIA	134
VARRET E DËSHMORËVE	135
ECI RRUGËS ÇALË -ÇALË	137
BISEDË ME ZEMRËN	138
AJSBERGU	139
ÇARLI ÇAPLINËT	140
GRUSHTI	142
NDOSHTA POEZIA E FUNDIT	143
KËNGE SPITALI	145
TUMORI DHE HUMORI	146
LOTËT	149

PLAGË SHQIPTARE IV	151
PLAGËT	154
PLAGË SHQIPTARE	155
O, MOJ SHQYPNI	156
“E DUAM SHQIPËRINË SI GJITHË EVROPA!”	158
SHQIPONJA KRAHTHYER	160
BRENGA SHQIPTARE	161
IKIN SHQIPTARET	164
RILINDËS TË FIKUR-STËRNIPA TE IKUR	168
KU LULËZOJNË LIMONAT	171
SI QEN	172
SHQIPTARË	173
NË SHQIPËRIN’E TURBULLUAR	174
LUFTËTARËT	175
SKLLEVËRIT E MITUR	176
LAHUTA	178
LETRAT	179
MË IKU SHOKU	180
JETIMI INDRIT	182
NJË PUNË	183
ME SHPIRT NË DHËMBË?	184
DHE ATA	185
JETË E THJESHTË	186
NJË VIZË	187
LULJA	188
NË RADHË, TE PENSION!	190
ANGLISHT, ANGLISHT, ANGLISHT	192
PLEQ NË KAFENE	193
ZJARRE	194
PËRQAFIM NË ZJARR	195
PISHAT NË GJINAR	196
ZJARRE, ZJARRE, ZJARRE	197
RRUGICA E QYTETIT TË VJETËR	198
MBETËN PA VJELË LIMONAT	199
ZOGJTË SHTEGTARË	200
DITË DIMRI	202

E KTHYERA	203
ME TRËNDAFIL NË DORË	204
NJË GJYSHE	206
FESTA E GRAVE	208
SHOQATA	210
ME NGA NJË GOTË BIRRË	212
RRITËSJA E LULEVE	214
BINJAKËT	216
PRONAT	218
POROSIA	219
DRURI I VJETËR	220
SI KRISHTI NË KRYQ	222
KU?	223
KJO BRENGË MËRGIMI	224
SI MJER AI QË S'KA ATDHE	225
LA MAMMA	226
JETË VETMITARE	227
RRUGICA E VJETËR	228
NUMRI I TELEFONIT	229
MONOLOGU I MËRGIMTARIT	230
LIDHJA ME MËMËDHENË	231
VAJZA E PENSIONISTIT	234
SHËN MARIA	236
PASAPORTA E HUAJ	237
DËBIMI	239
MARRËZITË	240
VULA E DASHURISË	242
SHTËPIZA E VJETËR	243
GJIMNAZI I VJETËR	244
LIBRAT E HEDHURA	245
DËBORË	246
MIKU IM ASTRITI	247
FLUTURA	250
INXHINJERËT E VJETËR	252
KODRAT ME KRYQE	255
HOMERI	256
SHËNIME MBI JETËN DHE KRIJIMTARINË E AUTORIT	258

Petraq Ilo Kolevica, arkitekt, përkthyes e shkrimtar, lindi në Korçë me 11.01.1934. Në vitet 1952-57, kreu studimet e larta në Fakultetin e Inxhinierisë së Ndërtimit në Tiranë. Nuk ka kryer ndonjë shkollë gjuhe apo letërsie, por falë prirjeve dhe studimeve të veta mundi të zhvillojë një veprimtari mjaft të begatë letrare

duke filluar me përkthimet e poezive. Qysh kur ishte student filloi përkthimin nga rusishtja të poemës "Demoni" të poetit të shquar rus M.J.Lermontov, që u botua në vitin 1961. Në vitin 1986 botoi të parën antologji në shqip të poezive gjermane. Në vitin 1989 botoi të parën dhe deri më sot të vetmen antologji të poezisë japoneze. Më 1998 dhe 2000, u botuan respektivisht librat me përkthime poezish nga gjuhët origjinale "Kam njohur sy, o, ata sy" (poezi ruse) dhe "Poezi gjermane, austriake, zvicerane". Në vitin 1997 botoi përkthimin nga gjermanishtja të librit në prozë "Letra grasime të vdekur". Më 1992 botoi për herë të parë veprën me shkrime origjinale në prozë, librin "Lasgushi më ka thënë" Më 1993 botoi librin me poezi origjinale të titulluar "Këngë nga koha e keqe". Më 1997 botoi librin "Arkitektura dhe diktatura" Ky libër u botua me disa plotësime në vitin 2004. Më 1997 botoi librin "Me Mitrushin" Më 1999, botoi librin "Kështu ngjitesh tek yjet", ku përmbliiden përshkrime nga jeta e shkrimtarëve, piktorëve skulptorëve, arkitektave etj., të shquar shqiptarë dhe botërorë. Më 2000, botoi librin me poezi "Të korrat e vona". Më 2002, botoi librin "Autobiografia e Ismail Kadaresë në vargje" ku jepet një vështrim kritik mbi krijimtarinë poetike të këtij. Më 2000, botoi romanin "Kuja e kohës" me motive nga vështirësitë në punën e kuadrove të projektimit e të ndërtimit në kohën e diktaturës komuniste në Shqipëri. Më 2002, botoi romanin "Varri i fshehtë" i cili, nga përmbajtja dhe mënyra e të shkruarit, është i pari i këtij lloji në letërsinë shqipe. Më 2003 botoi librin me poezi origjinale "Zëri që thiri në shkretëtirë". Me poezi origjinale janë dhe librat "Tanka të hidhura" (2005) "Plagë shqiptare" dhe "Tinguj lirikë" (2008).

ISBN 999560484-1

9 789995 604844

Çmimi 700 lekë